

ESPOON KAUPUNKI
ESBO STAD

Pöytäkirja

3/2022

1/79

Kaupunginhallitus

07.02.2022

Kokoustiedot

Aika 07.02.2022 klo 15:30 - 20:45

Paikka Sähköinen Teams-kokous

Läsnä

Allekirjoitukset

Henrik Vuornos

Riitta-Liisa Kammonen

puheenjohtaja

sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Simon Elo

Arja Juvonen

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 30		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 31		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 32		Ennakkotietoa tilinpäätöksestä 2021 (Kv-asia)	7
§ 33		Valtuuston päätösten laillisuusvalvonta	14
§ 34		Perusopetuksen poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistaminen tartuntatautilain 58 §:n tilanteissa	15
§ 35		Kestävä Espoo -ohjelman puheenjohtajan osallistuminen ilmastoteemaisiin tapaamisiin Brysselissä 7-8.2.2022	21
§ 36		Päihdeasiain neuvottelukunnan asettaminen	23
§ 37	1, 2	Asunto Oy Perkkaanhovi -nimisen yhtiön osakehuoneiston myynti	25
§ 38		Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle Hepokorvenkallio, asemakaava ja asemakaavan muutos, alue 633300, koskevasta valituksesta	27
§ 39		Valtuustoaloite Keran Hallien yrittäjien toimintaedellytysten edistämiseksi (Kv-asia)	49
§ 40		Valtuustoaloite terveyskeskuspalveluiden kuntoon saattamiseksi (Kv-asia)	52
§ 41		Valtuustoaloite etäpalveluiden laajentamisesta (Kv-asia)	56
§ 42		Valtuustoaloite Espoon lastensuojelun toiminnan parantamiseksi	61
§ 43		Valtuustoaloite luontoratkaisujen vauhdittamisesta (Kv-asia)	70
§ 44		Päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset	75
§ 45		Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset	76

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

5/79

Kaupunginhallitus

§ 30

07.02.2022

§ 30

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kaupunginhallitus oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 3.2.2022 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

6/79

Kaupunginhallitus

§ 31

07.02.2022

§ 31

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Simon Elo ja Arja Juvonen.

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 32

7/79
07.02.2022

268/02.02.01/2022

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 32

§ 32

Ennakkotietoa tilinpäätöksestä 2021 (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ojavuo Pia

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2021 tilinpäätöksen ennakkotiedon.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Ennakkotiedot tilinpäätöksestä 2021 perustuvat kirjanpidon tilanteeseen 25.1.2022. Ennakkotilinpäätöksen jälkeen lukuihin saattaa tulla joitain tarkennuksia, joiden ei arvioida olevan merkittäviä. Varsinainen tilinpäätös käsitellään 28.3.2022 kaupunginhallituksessa ja 16.5.2022 valtuustossa. Keskeiset ennakkotiedot on koottu laajaan PowerPoint diapakettiin.

Espoo keräsi taloudellista puskuria sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitusmallin tuomiin haasteisiin

Suomen kansantalous kääntyi huhtikuussa 2021 reippaaseen kasvuun alkuvuoden rajoitustoimien ja heikon talouskehityksen jälkeen. Ennakollisten suhdannetietojen mukaan talouskasvu jatkui pirteänä koko loppuvuoden ajan, vaikka aaltoilevat koronatartunnat, joulukuussa käyttöön otetut uudet rajoitustoimet, epävarmuuden lisääntyminen, inflaation kiihtyminen ja kustannuspaineiden nousu vaikuttavat vielä vuoden 2021 lopullisiin kasvulukuihin.

Neljännesvuositalastojen perustella kansantalouden tuotantoluvut nousivat koronaa edeltävälle tuotannon tasolle jo vuoden 2021 toisella neljänneksellä. Koronaa edeltävälle kasvu-uralle päästään ennusteiden

mukaan vasta myöhemmin. Vuoden 2021 BKT:n volyymin muutoksen ennakoidaan asettuvan 3,5–4 prosentin tuntumaan. Kasvua on ylläpitänyt loppuvuonna erityisesti tavaroiden ja palvelujen vienti sekä yksityinen kulutus.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisten määrän kasvu oli vuoden 2021 alkupuolella nopeaa. Vuosikeskiarvioilla mitattuna työllisyys kasvoi vuoden 2021 aikana 60 000 hengellä ja työllisyysaste oli 72,3 prosenttia. Työllisyyden kasvu on kuitenkin painottunut osa-aikatyötä tekeviin, eli tehdyt työtunnit eivät ole lisääntyneet vastaavassa suhteessa.

Valtio kompensoi koronakustannuksia myös 2021

Valtio osallistui koronakulujen rahoitukseen myös vuonna 2021 osoittamalla kunnille vuoden 2021 valtionosuuskorotuksena 300 milj. euroa, korottamalla yhteisöveron jako-osuutta 10-prosenttiyksiköllä 2020–2021 ja korvaamalla valtionavustuksena kunnille välittömät testaus-, jäljittämis-, rokotus- ja hoitokustannukset, sekä muut välittömät kustannukset. Korvauksia maksetaan kunnille noin 1–1,1 miljardia euroa. Valtion koronakompensaatioiden yhteismäärä oli vajaa 2 miljardia euroa. Espoolelle yhteisöveron korotuksen vaikutus oli noin 46 milj. euroa, suoriin koronakustannuksiin haettiin avustuksia noin 64 milj. euroa ja lisäksi OKM:n myöntämiä avustuksia oppimisen tukeen tuloutettiin Espoossa noin 8 milj. euroa.

Espoon väestö kasvoi 4 560 asukkaalla

Espoon väestö oli ennakkotietojen mukaan vuoden 2021 lopussa 297 354 asukasta. Väestö kasvoi vuoden 2021 aikana 4 560 asukkaalla (1,6 %). Espooseen vuonna 2021 syntyneiden lasten määrä (3 350 lasta) oli selvästi suurempi kuin edellisvuonna, mutta myös kuolleiden määrä (1 740 henkeä) oli edellisvuotta suurempi. Muuttovoittoa saatiin 2 660 henkeä, mikä on 880 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin. Nettosiirtolaisuuden osuus väestönkasvusta oli 58 prosenttia.

Taloukasvu paransi Espoon verotulojen kertymää

Espoon vuoden 2021 talouden toteumaa paransi keväällä käynnistynyt taloukasvu. Espoon verorahoitus toteutui 124 milj. euroa talousarviossa oletettua parempana. Nopeasti parantunut työllisyys sekä ansiotason kehitys nostivat kunnallisveron tuottoja ja yleinen kysynnän kasvu ja elvytys on parantanut yritysten tulosta ja verotettavaa tuloa. Yhteisöveroa tilitettiin koko maan tasolla lähes 700 milj. euroa talousarvion laadinta-ajankohtana odotettua enemmän. Voimakas raha- ja finanssipoliittinen elvytys ympäri maailman on parantanut myös Espoon sijoitussalkkujen tuottoa.

Kaupungin henkilöstömäärä oli vuoden 2021 lopussa 409 suurempi kuin vuotta aikaisemmin

Henkilöstöä oli vuoden lopussa yhteensä 15 360 henkilöä. Henkilöstöstä vakinaisia oli 11 241 ja määräaikaisia 4 119. Vuoden takaiseen verrattuna vakinaisten määrä on vähentynyt 790:lla ja määräaikaisten määrä lisääntynyt 1199 henkilöllä. Myös henkilöstökustannukset kasvoivat tammi-joulukuussa 5,2 prosenttia. Vuokratyövoiman käyttö kasvoi koronapandemiaa edeltävälle tasolle sekä kasvun ja oppimisen että hyvinvoinnin ja terveyden toimialoilla. Yhteensä henkilöstö- ja vuokratyökustannukset kasvoivat vuoden 2021 aikana kaupungissa 6,2 prosenttia.

Ennakkotietoa tilinpäätöksestä ja talousarvion 2021 toteutumisesta, Espoon talouden tasapaino parani

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi 481 milj. euroa, 77,7 milj. ja 19 prosenttia enemmän kuin 2020. Kasvua selittää STM:n Covid-19 avustukset, joilla kompensoitiin koronan testaus-, jäljitys-, rokotus- ja hoitokustannuksia noin 64 milj. euroa, OKM:n oppimisen tukeen myöntämät avustukset 8 milj. euroa sekä maanmyynti-, -vuokra ja -käyttösopimustulojen kasvu vuodesta 2020. Tuloja vähensivät edelleen vielä koropandemian aiheuttamat liikunta- ja kulttuuritoimen palvelujen sulkutoimet. Ulkoiset toimintatuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion 88 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 28 milj. eurolla.

Ulkoisia toimintakuluja kertyi 2 043 milj. euroa, 100 milj. euroa ja 5,5 prosenttia enemmän kuin 2020. Toimintakulujen kasvua selittää koronan testaus-, jäljitys- ja rokotuskulut noin 64 milj. euroa ja oppimisen tuen lisäpanostukset 8 milj. euroa, joihin saatiin täysimääräiset valtionavustukset, sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannusten kasvu. Ilman em. kuluja alkuperäinen määräraha olisi alittunut. Toimintamenojen kasvua pienensi määrätietoinen Taloudellisesti kestävä Espoo -toimenpiteiden toteuttaminen ja hyvä toiminnan ja talouden johtaminen. Lisäksi HSL:n kuntaosuuden ja länsimetron vastikkeet toteutuivat 16 milj. euroa talousarviossa oletettua pienempinä, erikoissairaanhoidon kuntaosuus kasvoi maltillisesti, rekrytointeja ja tietojärjestelmähankkeiden toteutuksia siirtyi vuodelle 2022 ja koronan aiheuttamat sulkutoimet mm. liikunta- ja kulttuuritiloissa vähensivät kustannuksia.

Muutettuun talousarvioon nähden toimintatuotot ylittivät 28 milj. eurolla, toimintakulut alittuivat 45 milj. eurolla ja toimintakate eli nettomenot toteutuivat 73 milj. euroa talousarviossa oletettua pienempinä.

Ylityksiä valtuustoon nähden sitovissa menomäärärahoissa jäi perhe- ja sosiaalipalveluihin 1 milj. euroa, teknisessä lautakunnassa 0,5 milj. euroa ja ympäristö- ja rakennuslautakunnassa 0,2 milj. euroa. Tulot alittuivat

perhe- ja sosiaalipalveluissa -1,4 milj. euroa ja hyvinvoinnin ja terveyden esikunnassa -2,3 milj. euroa. Valtuustoon nähden sitovien tasojen poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden raportoidaan tarkemmin tilinpäätöksessä.

Verorahoitusta yhteensä kertyi 1 850 milj. euroa, 2,2 prosenttia enemmän kuin 2020. Verorahoitus ylitti talousarviossa oletetun 124,8 milj. eurolla.

Kunnallisveroja kertyi 1 374 milj. euroa (TA 1 317 milj. euroa) vuonna 2021. Kunnallisveron tuotto kasvoi 1,3 prosenttia vuodesta 2020. Koko maan tasolla kunnallisverojen tilitykset kasvoivat 2,4 prosenttia. Talousarviossa arvioitua suurempi kasvu johtuu työllisyyden ja ansiotason arvioitua nopeammasta kehityksestä sekä positiivisista oikaisuksista vuodelta 2020.

Yhteisöveroa tilitettiin Espoolle 203 milj. euroa, kasvua 49 prosenttia, koko maassa kasvu oli 45,5 prosenttia. Yhteisöveron jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotus lisäsi Espoon yhteisöverotuloja noin 46 milj. eurolla.

Kiinteistöverotus on toimitettu vuodesta 2020 alkaen yhteisöjen osalta niiden kotikunnassa, kun aiemmin maksuunpano on tehty kiinteistön sijaintikunnan mukaan. Tämä viivästytti useiden yritysten kiinteistöveron valmistumista 2020 ja myös 2021. Osa vuoden 2021 kiinteistöverosta tilitetään vuoden 2022 puolella. Espoo korotti yleistä kiinteistöveroprosenttia 0,93:sta 1 prosenttiin ja rakentamattomien tonttien kiinteistöveroa 3,93:sta 4,43 prosenttiin. Kiinteistöveroa tilitettiin 133 milj. euroa, kasvua 18,5 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna.

Peruspalvelujen valtionosuutta tilitettiin Espoolle 58,8 milj. euroa ja veroperustemuutosten kompensatiota 80,2 milj. euroa, yhteensä 139 milj. euroa. Verorahoitusta yhteensä kertyi 1 850 milj. euroa, 2,2 prosenttia enemmän kuin 2020. Verorahoituksen kehityksestä on raportoitu kaupunginhallitukselle kuukausittain ja valtuustolle osavuosisikatsauksissa.

Rahastot tuottivat hyvin. Talouden voimakas elvytys ja koronarokotteen nopea valmistuminen ovat pitäneet sijoitusmarkkinat nousussa vuoden 2020 loppupuolelta alkaen. Kesän ja syksyn 2021 kuluessa kasvu on kuitenkin hidastunut merkittävästi. Espoon sijoitussalkkujen tuotot vaihtelivat 1,1 ja 11,7 prosentin välillä. Rahastojen kirjanpidollinen tulos oli 73,2 milj. euroa, kun talousarvioon oli budjetoitu 16,9 milj. euroa.

Korkokulut alittivat talousarvion 3,1 milj. eurolla, sillä talousarviolainoja ei nostettu vuonna 2021 ja korkotaso pysyi edelleen matalana. Kuluja kertyi 9,1 milj. euroa, 2 prosenttia vähemmän kuin 2020. Rahastojen tuottojen ja korkokulujen kehityksestä on raportoitu kaupunginhallitukselle ja valtuustolle kuukausi- ja osavuosisikatsausten yhteydessä.

Vuosikatteen muodostui 383,6 milj. euroa, joka on 79,2 milj. euroa edellisvuotta vahvempi.

Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia toteutui yhteensä 190,2 milj. euroa.

Tilikauden tulos tulee asettumaan 193 milj. euron tasolle. Kirjanpidon edetessä saattaa vielä tulla tarkennuksia.

Kaupungin bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 318 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 284 milj. euroa, 58 milj. euroa vähemmän kuin 2020. Muutettuun talousarvioon nähden poikkeamia oli mm. aineettomassa omaisuudessa, jossa Länsimetron 2-vaiheen valtiosuus alittui sekä menoissa että tuloissa 9 milj. eurolla. Toimitilainvestoinnit alittuivat vaikeasta markkinatilanteesta johtuen 43 milj. eurolla. Lisäksi syntyi pieniä ylityksiä ja tulojen alituksia kiinteissä rakenteissa ja laitteissa.

Investoinnit pystyttiin kokonaisuudessaan rahoittamaan tulorahoituksella, **investointien tulorahoitusaste** oli 135 prosenttia.

Talousarviolainoja ei nostettu vuonna 2021, ja lainakantaa lyhennettiin 72 milj. eurolla. Lainakanta oli vuoden lopussa 1 169 milj. euroa, 3 930 eur/ asukas.

Espoon kaupungin talouden tasapaino parani vuoden 2021 aikana, kaupunki kasvatti puskuria Sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitusmallin tuomiin haasteisiin.

Koko konsernin talouden kehityksestä saadaan tieto konsernitilinpäätöksen valmistuttua maaliskuussa 2022.

Vuonna 2022 taloutta haastaa yhteisöveron jako-osuuden korotuksen päätyminen, työttömyys ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys, palkkaratkaisun tuoma mahdollinen kustannusten korotus, koronan eteneminen ja sen aiheuttamat kustannukset sekä hoito-, oppimis-, sekä hyvinvointivielan purkamisen aiheuttamat kustannukset.

Uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 2023 ja samalla kuntien rahoitusmalli uudistuu. Alustavien laskelmien mukaan Espoolta leikataan tuloja hyvinvointialueelle siirtyviä menoja enemmän. Espoon valtiosuusriippuvuus kasvaa ja verorahoituksen kasvu hidastuu, kun asukkaiden määrän ja ansiotason mukaan kasvavaa kunnallisveroa korvataan korkeintaan indeksillä kasvavalla valtiosuudella. Verorahoituksen kasvun hidastuminen heikentää erityisesti kasvavan ja velkaisen Espoon investointikykyä. Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelma päivitetään 2022 siten, että parannetaan Espoon kykyä sopeutua uuteen rahoitusmalliin.

Ennakkotieto vuoden 2021 sitovien tavoitteiden toteutumisesta

Vuodelle 2021 asetettiin yhteensä 41 tulostavoitetta, joista 22 toteutui ja seitsemän toteutui osittain. Vähintään osittain toteutui siis 71 % tavoitteista. Yhdeksän tulostavoitteen osalta tavoitetta ei saavutettu ja kolmea tulostavoitetta ei ole vielä voitu varmuudella arvioida.

Koronavirusepidemia vaikutti laajasti Espoon kaupungin tulostavoitteiden toteutumiseen, erityisesti vaikutukset näkyivät hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla. Lisäksi korona on heikentänyt pitkäaikaistyöttömien tilannetta, ja sitä kautta sillä on ollut merkittävä vaikutus työmarkkinatukiin. Myös toteutuneiden tulostavoitteiden osalta korona on lisännyt niiden saavuttamisen haasteellisuutta esimerkiksi kasvun ja oppimisen toimialalla. Oheismateriaalissa on kuvattu toimialoittain tavoitteiden toteutuminen sekä niiden toteutumiseen vaikuttaneita tekijöitä.

Konserniraportti, ennakkotieto vuoden 2021 tavoitteiden ja toiminnan toteutumisesta

Konserniraportti tammi-joulukuu 2021 sisältää Espoo-konsernin tärkeimpien tytäryhteisöjen talouteen ja toimintaan liittyvät olennaiset tiedot. Tiedot ovat tilinpäätöksen ennakkotietoja ja saattavat muuttua varsinaiseen tilinpäätökseen.

Valtuuston konserniyhteisöille asetetuista tavoitteista toteutui 21/38 (55 %). 12 tavoitetta (32 %) toteutui osittain tai toteutumista ei voida arvioida. Viisi tavoitetta (13 %) jäi kokonaan toteutumatta. Toteutumatta jääneet tavoitteet ovat Omnian liikevoitto ja liikevoittoprosentti, Omnian tutkintokoulutuksesta eronneiden osuus, EMMA:n Espoon kulttuuripalveluiden haluttavuus ja toiminnan laatu, EMMA:n museon asema valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettuna ja haluttuna yhteistyökumppanina sekä Espoon kaupunginteatterin vierailuesitysten määrä. Koronaviruspandemia vaikutti usean konserniyhteisön tavoitteiden toteutumiseen negatiivisesti myös vuonna 2021.

Espoon Asunnot teki vuoden 2021 aikana investointipäätökset 329 asunnosta ja aloitti 403 asunnon rakentamisen. Vuoden aikana valmistui yhteensä 252 asuntoa. Yhtiön liikevaihto kasvoi 2,6 % valmistuneiden uudiskohteiden ansiosta. Asuntojen kumulatiivinen käyttöaste koko vuodelle oli 98,5 % koronaviruksen heikentäessä käyttöastetta alkuvuonna. Kustannukset kasvoivat erityisesti korjauksissa, lämmityksessä ja sähkökuluissa. Korkokustannukset jäivät sen sijaan maltillisiksi.

Koronaviruspandemia vaikutti Espoo Catering Oy:n toimintaan myös vuonna 2021. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa korostui koronan vaikutus ja asiakkaiden tarvitsemat erikoispalvelut, kuten esimerkiksi lounaskassit, luokkaruokailut ja karanteenitarjoilut. Yhtiön liikevaihto oli 38 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 13 %. Liikevaihdon kasvu perustuu talousmallin muutokseen, jossa oppilasruokailun laskutus ja

siihen liittyvät kustannukset ovat siirtyneet täysimääräisesti yhtiön kirjanpitoon 1.8.2020 alkaen.

Länsimetron Ruoholahti–Matinkylä-osuudelle kahden edellisen vuoden aikana tehdyt käytettävyyttä parantavat investointihankkeet ovat takuuvaiheessa. Matinkylä–Kivenlahti-hankkeen rakentamisen kokonaisvalmius joulukuun lopussa oli n. 96 %. Hanke etenee kokonaisuutena hankesuunnitelman mukaisessa aikataulussa ja kustannusarvion mukaisesti.

Omnian keskeisimmät vuodelle 2021 asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin poikkeustilanteesta huolimatta, mutta taloudellista tavoitetta (liikevoitto) ei saavutettu, koska ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitusta ei saatu täysimääräisesti hakemuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Tilinpäätös ennakkotieto 2021
- Tulostavoitteiden toteutuminen 2021
- Konserniraportti 1-12 2021
- Vastaukset vuoden 2021 pöytäkirjamerkintöihin
- Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen 2021

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

14/79

Kaupunginhallitus

§ 33

07.02.2022

§ 33

Valtuuston päätösten laillisuusvalvonta

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä

Kaupunginhallitus katsoo, etteivät valtuuston 24.1.2022 tekemät päätökset syntyneet virheellisessä järjestyksessä, valtuusto ei ylittänyt toimivaltaansa, eivätkä päätökset ole muutenkaan lainvastaisia, joten päätökset pannaan täytäntöön.

Selostus

Valtuuston 24.1.2022 kokouksen pöytäkirjat ovat nähtävillä kokousasiakirjoissa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 34

15/79
07.02.2022

5410/03.02.00/2020

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 34

§ 34

Perusopetuksen poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistaminen tartuntatautilain 58 §:n tilanteissa

Valmistelijat / lisätiedot:
Pesonen Tiina
Yli-Koski Elina
Puustjärvi Vilma
Leino Virpi
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus päättää, että tartuntatautilain 58 §:n mukaisesti alueen oppilaitosten tilojen sulkeminen tai osittainen sulkeminen on mahdollista edellyttäen, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Tämä päätös on voimassa 10.2.-9.3.2022. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

1. Tartuntatautilaki

Tartuntatautilain (1227/2016) 58 §:ssä määrätään laajaan tartunnanvaaraan liittyvistä toimenpiteistä, joista päättää kunnan tartuntataudeista vastaava toimielin. Espoon kaupungin hallintosäännön mukaan tartuntatautilain tarkoittama kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin on kaupunginhallitus.

Tämän päätöksen tarkoituksena on mahdollistaa perusopetuslain 20 a §:n mukaisista poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä päättäminen. Mahdollinen

siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömyysharkintaa, joka tehdään perusopetuslain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset silloin, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella.

Tartuntatautilain edellä tarkoittamat kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavan toimielimen päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilain 91 §:n mukaisesti ko. lain 58 §:ssä tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön heti muutoksenhausta huolimatta.

2. Perusopetuslain 20 a §:n mukaiset poikkeukselliset opetusjärjestelyt

Perusopetus on lähtökohtaisesti lähiovetusta. Perusopetuslain 30 §:n mukaisesti opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Perusopetuslain 29 §:n mukaisesti oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskelu-ympäristöön.

Perusopetuslakia on väliaikaisesti muutettu siten, että siihen on lisätty 20 a §, joka mahdollistaa poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisen. Laki oli aluksi voimassa ajalla 1.8.2020 - 31.12.2020 ja sen voimassaoloa on jatkettu 31.7.2021 asti ja edelleen ajalle 1.8.2021-31.7.2022. Lain tarkoituksena on ehkäistä koronaviruksen leviämistä, lieventää siitä koituvia haittoja sekä turvata perusopetuslain mukaisen opetuksen turvallinen järjestäminen.

Perusopetuslain 20 a §:n mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annetun päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiovetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos se opetuksen järjestämiseksi on

välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana perusopetuslaissa tai sen nojalla säädetyn tai määrätyn mukaisesti.

Poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana opetusta järjestetään osittain tai kokonaan etäopetuksena. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymistä koskeva päätös voidaan tehdä enintään yhdeksi kuukaudeksi kerrallaan.

Opetuksen järjestäjän päätös poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä voi koskea esimerkiksi yksittäistä koulua tai kaikkia opetuksen järjestäjän kouluja tai toimipisteitä. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät kuitenkaan voi koskea esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen 1-3 vuosiluokkien oppilaita, erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita eikä valmistavan opetuksen oppilaita. Näiden oppilaiden opetus järjestetään lähiopetuksena.

Päätöksen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä tekee opetuksen järjestäjä. Espoon hallintosäännön mukaan kasvun ja oppimisen lautakunta sekä Svenska rum -lautakunta päättävät asiasta, elleivät siirrä päätösvaltaa viranhaltijalle. Lautakunnat ovat kokouksissaan 10.8.2021 päättäneet toimivallan siirrosta toimialajohtajalle vastaavasti kuin lukuvuoden 2020-2021 osalta oli tehty.

Peruskoulujen varautuminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin

Perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Opetuksen järjestämisessä tulee huomioida Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) suositusohje opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana. Myös Opetushallitus (OPH) on antanut ohjeita opetuksen järjestämiseen.

Espoon kouluissa on tehty koronaepidemian leviämistä ehkäiseviä ratkaisuja, toimenpiteitä ja suunnitelmia koulun omat tilat ja olosuhteet huomioiden, jotta opetustilanteiden ja koko koulupäivän turvallisuus voidaan taata. Ratkaisut ovat koskeneet muun muassa koulupäivän rakennetta, välitunti- ja ruokailujärjestelyjä sekä koulun ulkopuolella toteutettavaa opetusta ja yhteistyötä kotien kanssa. Tärkeää on hyvästä käsihygieniasta ja riittävästä turvaväleistä huolehtiminen.

Kohdassa 3 todetun mukaisesti tartuntatautilain mukaiseen eristykseen tai karanteeniin asettamisesta on pääsääntöisesti luovuttu, minkä vuoksi perusopetuksessa ei enää pääsääntöisesti tehdä oppilaan eristykseen tai karanteeniin perustuvia perusopetuslain 18 §:n mukaisia päätöksiä erityisistä opetusjärjestelyistä, jolloin opetus on järjestetty etäopetuksena. Päätös erityisistä opetusjärjestelyistä voidaan edelleen tehdä huoltajan hakemuksesta, jos oppilas tai hänen perheenjäsenensä kuuluu riskiryhmään.

Koulut ovat varautuneet poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymiseen. Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana pääsääntö on lähi- ja etäopetuksen vuorottelu (ns. hybridimalli). Vuorottelulla saadaan väljyyttä opetustilojen käyttöön.

Myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana lähtökohtana on lähiopetus ja etäopetusjaksojen tulee olla mahdollisimman lyhyitä. Opetus tulee toteuttaa yhdenvertaisesti ja mahdollisimman täysimääräisesti.

Etäopetuksessa opetus ja vuorovaikutus tapahtuvat eri- tai samanaikaisesti esimerkiksi digitaalisia välineitä, kuten etäyhteyksiä, verkko-oppimisympäristöjä, sähköisiä alustoja tai digitaalisia viestintävälineitä hyödyntäen. Etäopetuksen tulee olla perusopetuslaissa määriteltyä opetusta eikä se tarkoita pelkkien oppimistehtävien antamista.

Oppilaiden mahdollisuudessa käyttää omia laitteita etäopetuksen aikana on eroja. Koulut ovat kartoittaneet laitetilannetta yhdessä huoltajien kanssa ja oppilaalla on oikeus saada koululta etäopetuksessa tarvittava välineistö.

Lähiopetuksessa olevien oppilaiden kouluruokailu on koulun tiloissa. Etäopetuksessa olevien oppilaiden ateriat ovat haettavissa joko koulun keittiöltä tai muusta erikseen ilmoitetusta paikasta.

3. Epidemiologiset perustelut

Suomen tilanne

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman COVID-19 -taudin pandemiaksi 11.3.2020. Uusia tartuntoja ilmaantuu Suomessa edelleen. Espoon ja Suomen väestöstä etenkin nuoremmissa ikäluokissa on yhä tartunnalle alttiita henkilöitä.

Espoon kaupungin tilanne

Espoo kuuluu koronavirusepidemian suhteen Sosiaali- ja terveysministeriön luokituksen mukaiseen leviämisalueeseen. Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden toimialaan kuuluva tartuntatautiyksikkö seuraa alueen epidemiatilannetta jatkuvasti.

Kesällä 2021 alkanut tartuntamäärien kasvu kääntyi laskuun syyskuussa, mutta syksyn aikana ilmaantuvuus ei pudonnut missään vaiheessa loppukevään tasolle. Loppuvuodesta epidemiatilanne kiihtyi uudelleen entisiä viruskantoja tehokkaammin leviävän omikronvariantin vuoksi, ja alkuvuodesta 2022 Espoossa todetut tapausmäärät ovat olleet

moninkertaiset aikaisempiin epidemiahuippuihin verrattuna heijastuen myös varhaiskasvatukseen ja kouluihin.

Espoon oppilaitosten ja varhaiskasvatuksen tilanne

Espoon kouluissa ja päiväkodeissa on oppilaita/lapsia ja henkilökuntaa yhteensä noin 63 000. Kouluja, lukioita ja varhaiskasvatuksen yksiköitä kaupungissa on yhteensä miltei 350. Oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksessa on ollut altistumistilanteita, ja osa niistä on johtanut jatkotartuntoihin. Kasvomaskien käyttö 3. luokka-asteesta ylöspäin ja hyvä rokotekattavuus etenkin yli 12-vuotiaiden keskuudessa on todennäköisesti vähentänyt riskejä, mutta ilmaantuvuuden voimakkaan nousun vuoksi niillä ei ole voitu täysin poistaa tartuntojen mahdollisuutta.

Tartuntojen torjuminen oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksessa

Lasten kohdalla koronavirustauti on pääsääntöisesti lieväoireinen, ja lapset saavat tartunnan useimmiten lähipiirinsä aikuisilta. Oleskelu samassa luokkahuoneessa tai vastaavassa tilassa koronavirustartunnan saaneen henkilön kanssa varhaiskasvatuksessa tai koulussa katsotaan pienen riskin altistumiseksi.

Valtavirukseksi noussut omikronmuunnos on aiheuttanut moninkertaisen päivittäisten tartuntojen määrän joulukuun 2021 alun jälkeen ja ruuhkauttanut koronavirustestauksen sekä tartunnanjäljityksen pahasti. Viive näytteenottoon pääsyyn on kasvanut, ja suurin osa jatkotartunnoista on jo tapahtunut siinä vaiheessa, kun testitulokset on tullut tartuntatautiviranomaisen tietoon. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen suositusten mukaan (13.1.2022) lieväoireinen henkilö voi tehdä kotitestin, mikäli ei kuulu vakavan koronataudin riskiryhmään, mikä kattaa valtaosan varhaiskasvatukseen osallistuvista lapsista ja koulujen oppilaista. Myöskään nämä kotitestillä todetut tartunnat eivät tule tartuntatautiviranomaisen tietoon.

Tartunnanjäljitys on menettänyt vaikuttavuutensa testaamiseen ja tartunnanjäljityksen yhteydenottoihin liittyvien viiveiden vuoksi. Tämän vuoksi Espoossa luovuttiin pääsääntöisesti tartuntatautilain mukaisesta karanteeniin asettamisesta 10.1.2022, ja viranomaisjäljitystä rajattiin tehtäväksi vain vakavan koronavirustaudin riskiryhmien asumisyksiköissä, hoivalaitoksissa ja terveydenhuollon yksiköissä. Myös eristykseen asettamisesta pääsääntöisesti luovuttiin 21.1.2021.

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos on antanut suosituksen koskien koronaltistumistilanteita varhaiskasvatuksessa, koulussa ja oppilaitoksissa (14.1.2021) niissä tilanteissa, jossa kansallista laajaan testaamiseen perustuvaa testaus- ja jäljitysstrategiaa ei pystytä alueella enää kaikilta osin toteuttamaan. Ohjeiden mukaan samassa tilassa koronartartunnan saaneen henkilön kanssa oleskelleille tiedotetaan mahdollisesta

altistumistilanteesta ja annetaan ohjeet seurata oireita. Jos oireita myöhemmin ilmenee, tulisi oireisen jäädä pois varhaiskasvatuksesta tai lähiopetuksesta ja välttää vapaaehtoisesti kodin ulkopuolisia kontakteja vähintään viiden vuorokauden ajan. Espoon tartuntatautiviranomainen on antanut varhaiskasvatukseen ja oppilaitoksille ohjeistuksen altistustilanteisiin liittyvästä tiedottamisesta.

Vaikka eristykseen ja karanteeniin asettamisesta on pääsääntöisesti Espoossa luovuttu, harkinnan mukaan laajempi ryhmää, luokkaa tai koulua koskevat poikkeukselliset opetusjärjestelyt voivat tulla kyseeseen, mikäli sairastuneita on useita ja tartuntojen epäillään saaneen alkunsa oppilaitoksen tiloissa, ja edellisessä kappaleessa kuvatut toimenpiteet ovat riittämättömiä tartuntojen ehkäisemiseksi. Poikkeuksellisen opetusjärjestelyn laajuus ja kesto arvioidaan tapauskohtaisesti yhteistyössä tartuntatautiviranomaisen kanssa.

4. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtyminen

Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtyminen edellyttää, että tartuntatautiviranomainen on tehnyt päätöksen tilojen sulkemista kokonaan tai osittain. Päätösehdotuksessa on määrätty tästä.

Mikäli tämän kaupunginhallituksen päätöksen voimassaoloaikana hyvinvoinnin ja terveyden sekä kasvun ja oppimisen toimiala yhteistyössä arvioivat, ettei opetusta voida järjestää jossakin/joissakin kouluissa turvallisesti, voidaan opetuksen järjestäjän erillisellä päätöksellä siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin voidaan siirtyä vain, jos se on opetuksen järjestämiseksi välttämätöntä.

Kaupunginhallitus on tehnyt vastaavat päätökset 9.8.2021 § 244 (voimassa 9.8.-8.9.2021), 6.9.2021 § 300 (voimassa 9.9.-8.10.2021), 4.10.2021 § 334 (voimassa 9.10.-8.11.2021), 1.11.2021 § 377 (voimassa 9.11.-8.12.2021), 29.11.2021 § 407 (voimassa 9.12.-22.12.2021) ja 20.12.2021 § 449 (voimassa 10.1.-9.2.2022)

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 35

21/79
07.02.2022

629/01.02.01/2022

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 35

§ 35

Kestävä Espoo -ohjelman puheenjohtajan osallistuminen ilmastoteemaisiin tapaamisiin Brysselissä 7-8.2.2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Ovaska Milla

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus päättää, että

1

Espoon kaupungin edustajana kaupunginjohtajan kanssa Brysselin vaikuttajatapaamisissa toimii Kestävä Espoo-ohjelman puheenjohtaja, kaupunginvaltuutettu Meri Löyttyniemi.

2

kaupunginhallituksen nimeämän edustajan matkasta aiheutuvat hallintosäännön mukaiset korvaukset suoritetaan virkamatkojen määrärahoista kustannuspaikalta 10042, 080.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoo-tarinan yksi seitsemästä valtuuston hyväksymästä tavoitteesta on se, että Espoo saavuttaa ilmastoneutraaliuden vuoteen 2030 mennessä. Tämän tavoitteen edistämiseen kansainvälisen verkostot ja kansainvälinen rahoitus ovat keskeisessä roolissa. Espoo on hakenut mukaan EU-komission Horisontti-ohjelman alaiseen 100 ilmastoneutraalia kaupunkiamissioon. Missioon valitut kaupungit saavat merkittävää tukea ilmastotoimiensa toteuttamiseen. Espoon missiohakemuksen tueksi Brysselissä tavataan keskeisiä EU:n ilmastopolitiikan vaikuttajia, kuten komission varapj Frans Timmermans sekä Kestävä Espoo-ohjelman

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

22/79

Kaupunginhallitus

§ 35

07.02.2022

tavoitteille keskeisiä kansainvälisiä verkostoja, kuten Covenant of Mayors ja ICLEI.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 36

23/79
07.02.2022

415/00.00.01/2022

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 36

§ 36

Päihdeasiain neuvottelukunnan asettaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuormaa Tuija

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Kaupunginhallitus

1

asettaa vuoden 2022 loppuun päättyväksi toimikaudeksi Päihdeasiain neuvottelukunta -nimisen toimikunnan, jonka tehtävänä on seurata eri ikäryhmien hyvinvointisuunnitelmiin kirjattujen ehkäisevän päihdetyön tavoitteiden toteutumista ja pohtia tarvittavia toimenpiteitä yhteistyössä eri ikäryhmien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -ohjausryhmien kanssa,

2

valitsee neuvottelukuntaan seuraavat 10 jäsentä ja varajäsentä

Jäsenet

Mika Lehtisyrjä (Kok.)
Marja Ilpala (Kok.)
Eppu Saarela (Vihr.)
Merja Vuori (SDP)
Paavo Rätty (PerusS)
Mette Strauss (RKP)
Hannu Hätönen (KD)
Tanja Lehto (Vas.)
Heidi Mannelin (Kesk.)
Sami Pesonen (Liike Nyt)

Varajäsenet

Jarmo Nieminen (Kok.)
Emilia Knaapi (Kok.)
Aleksi Vesala (Vihr.)
Heidi Laasonen (SDP)
Jiri Keronen (PerusS)
Peter Rolin (RKP)
Ninni Ylikallio (KD)
Niina Pylvänen (Vas.)
Vilja Männistö (Kesk.)
Eero Pirhonen (Liike Nyt),

3

valitsee neuvottelukunnan jäsenistä puheenjohtajaksi Mika Lehtisyrjän (Kok.) ja varapuheenjohtajaksi Hannu Hätösen (KD),

4

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 36

24/79
07.02.2022

päätää, että päihdeasiain neuvottelutoimikunta kokoontuu kerran vuodessa kunkin ikäryhmän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmän kanssa, jolloin tapaamisia on kalenterivuoden aikana yhteensä kolme.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti lisäyksiin.

Selostus

Kaupunginhallitus asettaa vuoden 2022 loppuun päättyväksi toimikaudeksi Päihdeasiain neuvottelukunta -nimisen toimikunnan, jonka tehtävänä on seurata eri ikäryhmien hyvinvointisuunnitelmiin kirjattujen ehkäisevän päihdetyön tavoitteiden toteutumista ja pohtia tarvittavia toimenpiteitä yhteistyössä eri ikäryhmien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen - ohjausryhmien kanssa.

Päihdetyön seurannan ja päihdehaittojen ennaltaehkäisyn rakenteet ja yhteistyömallit vuodesta 2023 alkaen tullaan määrittelemään Espoon kaupungin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) toimintamallien suunnittelun edetessä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Valitut jäsenet ja varajäsenet

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	25/79
Kaupunginhallituksen konsernijaosto	§ 5	17.01.2022
Kaupunginhallitus	§ 37	07.02.2022

11960/02.05.06/2021

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 37

§ 37

Asunto Oy Perkkaanhovi -nimisen yhtiön osakehuoneiston myynti

Valmistelijat / lisätiedot:
Welling Sara

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus

1

päätää myydä Asunto Oy Perkkaanhovi -nimisen yhtiön osakkeet n:ot 2661-2834 velattomaan kauppahintaan 280 000 euroa,

2

valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan liitteenä olevan kauppakirjan sekä päättämään siihen mahdollisesti tarvittavista vähäisistä muutoksista.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Asunto Oy Perkkaanhovi on vuonna 1990 valmistunut kerrostaloyhtiö. Yhtiö sijaitsee kiinteistöllä 49-51-35-2 osoitteessa Komentajankatu 8, 02600 Espoo. Espoon kaupunki omistaa yhtiön osakkeet numerot 2661-2834, jotka oikeuttavat huoneiston D 28 hallintaan. Huoneisto käsittää 4h+k+s ja on pinta-alaltaan 87 m². Huoneisto vaatii remonttia. Huoneisto on toiminut ryhmäperhepäiväkotina 31.12.2020 asti. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on 18.11.2020 § 214 päättänyt toiminnan lakkauttamisesta eikä kaupungilla ole huoneistolle enää tarvetta.

Kaupungin tavoitteena on luopua sellaisista tiloista ja kiinteistöistä, joita ei tarvita kaupungin omassa toiminnassa ja joiden kaavallinen

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	26/79
Kaupunginhallituksen konsernijaosto	§ 5	17.01.2022
Kaupunginhallitus	§ 37	07.02.2022

kehittämispotentiaali on tarvittaviin panostuksiin nähden vähäinen. Kauppa on siten kaupungin tavoitteiden mukainen.

Myynnin ja markkinoinnin hoiti Tilapalvelut-liikelaitoksen kilpailuttama kiinteistönvälitysliike. Huoneistosta saatiin kaksi tarjousta. Korkeampi tarjous oli 271 500 euroa, johon Tilapalvelut-liikelaitos teki 286 000 euron vastatarjouksen. Ostajat tekivät vastatarjoukseen oman vastatarjouksen 280 000 euroa, jonka Tilapalvelut-liikelaitos hyväksyi. Huoneistoon ei kohdistu velkaosuutta. Kauppahinta on alueen toteutuneisiin kauppahintoihin verrattuna käypä markkinahinta huoneistosta.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 17.01.2022 § 5

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esittää, että kaupunginhallitus

1

päätää myydä Asunto Oy Perkkäänhovi -nimisen yhtiön osakkeet n:ot 2661-2834 velattomaan kauppahintaan 280 000 euroa,

2

valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan liitteenä olevan kauppakirjan sekä päättämään siihen mahdollisesti tarvittavista vähäisistä muutoksista.

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

- 1 Ei julkaista, Kauppakirjaluonnos, sisältää henkilötietoja
- 2 Kauppakirjaluonnos

Oheismateriaali

- Yhtiöjärjestys
- Kiinteistörekisterin karttaote
- Asunto Oy Perkkäänhovi tuloslaskelma ja tase

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 38

27/79
07.02.2022

5995/10.02.03/2020

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 38

§ 38

Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle Hepokorvenkallio, asemakaava ja asemakaavan muutos, alue 633300, koskevasta valituksesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Kare Aleks
Ruokonen Miika
Peltola Katariina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon Hepokorvenkallion asemakaavaa koskevasta valituksesta.

Espoon kaupunki kiistää vaatimuksen valtuuston hyväksymän Hepokorvenkallion asemakaavan kumoamisesta ja pyytää kunnioittavasti, että hallinto-oikeus hylkää valituksen lakiin perustumattomana.

Espoon kaupunki pyytää kunnioittavasti, että hallinto-oikeus käsittelee valituksen kiireellisenä maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 2 momentin nojalla.

Toimivalta

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 2. luvun, kaupunginhallituksen tehtävät ja ratkaisovalta, 3 §:n 30 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Keskeinen lainsäädännöllinen tausta

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 9, 50, 54, 57, 62 §, sekä perusteluissa mainitut.

Lausunnon perustelut

Aluksi

Espoon kaupunki katsoo, että valituksessa esitetyt väitteet energia- ja ilmastotarkastelun osalta ovat pääosin asemakaavan mahdollistaman hankkeen tarkoituksenmukaisuutta koskevia valittajan arvioita ja näkemyksiä, jotka eivät ole kunnallisvalituksen edellyttämiä laillisuusperusteita asemakaavan lainmukaisuuden kiistämiseksi. Asemakaavan mahdollistaman hankkeen lähtötiedot sekä siihen liittyvät selvitystarpeet ja vaikutukset on tunnistettu ja tutkittu kattavasti kaavoituksessa siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää. Asemakaavassa on annettu kaavatasolla tarpeelliset määräykset hankkeen vaikutuksia koskien. Lausunnossa perustellaan tarkemmin valituksen johdosta, miten kyseessä olevaa yhteiskunnallisesti erittäin tärkeää hanketta koskeva kaavoitusmenettely, asemakaavan sisältö ja sen hyväksymistä koskeva päätös ovat lainmukaiset.

Espoon kaupunki katsoo, että maankäyttö- ja rakennuslaki erityislakina syrjäyttää hallintolain (434/2003), joka on yleislaki, asemakaavan lainmukaisuuden arvioinnissa. Selvyyden vuoksi kaupunki toteaa, että tästä lausunnosta sekä kaavaselostuksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla menettely ja päätös ovat täyttäneet myös hallintolain vaatimukset muun ohella asian selvittämisestä ja päätöksen perustelemisesta.

Asemakaavan tausta

Hepokorvenkallion alueen soveltuminen teollisuus- ja työpaikkatoimintaan on selvitetty jo ennen asemakaavan laatimista yleiskaavan tasolla. Espoo kasvaa kaupunkina voimakkaasti ja maankäyttöpaineet ovat kaupungin alueella suuret. Kestävän liikkumisen edistämiseksi saavutettavuuden kannalta parhaille, joukkoliikenteeseen tukeutuville sijainneille Espoossa on tarkoituksenmukaisinta keskittää asumista ja tiivistä elinkeinotoimintaa. Paljon tilaa vaativia elinkeinoelämän ja teknisen huollon toimintoja ei ole maankäytön ja liikenteen yhteensovittamisen näkökulmasta ensisijaista sijoittaa muun yhdyskuntarakenteen sisään parhaille saavutettavuusvyöhykkeille. Käytännössä tämä tarkoittaa, että datakeskuksen kokoluokan hankkeet on perusteltua sijoittaa yhdyskuntarakenteen reuna-alueille, kuitenkin niin, että olemassa oleva infrastruktuuri on saavutettavissa. Hepokorpi sijaitseekin kaupunkikeskusten näkökulmasta yhdyskuntarakenteen reunalla, mutta kuitenkin liikenneyhteyksien ja toimintoja palvelevan infrastruktuurin välittömässä läheisyydessä.

Kaavaselostuksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla datakeskusten sijoituspaikkoja on kartoitettu tarkkaan koko pääkaupunkiseudun alueella. Sijoituspaikan etsinnässä tärkeimpinä kriteereinä ovat olleet:
- Riittävän kokoinen yhtenäinen rakentamisalue, joka ylemmissä kaavatasoissa mahdollistaa teollisuus- ja työpaikkarakentamisen alueelle.
- Hyvät liikenneyhteydet.
- Hukkalämmön hyödyntäminen on mahdollista (hydraulinen

kaukolämpöverkko lähellä). Mitä kauempana kaukolämmön lähde sijaitsee loppukäyttäjistä, sitä suurempi lämpöhäviö lämmönsiirrossa muodostuu. -Muun kaupunkitekniikan läheisyys (vesihuoltoverkko, tietoliikenneverkko). -Sähkön korkeajänniteverkko lähellä suunnittelualuetta mahdollistaen tarvittavan sähkökapasiteetin.

Hepokorven alue täyttää kaikki edellä mainitut vaatimukset ja on näin ollen erittäin poikkeuksellinen alue Espoossa ja koko pääkaupunkiseudulla. Aluetta on suunniteltu pitkään Espoon tärkeäksi kehittyväksi teollisuustoimintojen ja työpaikkojen alueeksi, kuten ylemmät kaavatasot osoittavat.

Kehä III:n varsi melu- ja ilmanlaatuongelmineen rajaa alueen maankäyttömahdollisuuksia ja heikentää aluetta myös virkistysarvojen näkökulmasta. Alueelta ei ole tunnistettu luonnonsuojelulailta tiukasti suojeltuja luontoarvoja. Alue on liikenteellisesti hyvin saavutettavissa ja myös raskaamman kaluston logistiikka onnistuu Kehä III:n eritasoliittymän Järvenperänsolmun (Träskändansolmun) kautta. Suunnittelualue ei ole aikaisemmin lähtenyt toteutumaan alueen maanomistuksesta johtuvien haasteiden takia. Alue on kuitenkin tiedostettu kaupungilla jo pitkään tulevaisuuteen teollisuus- ja työpaikkarakentamisen keskittymäksi. Alueen pitkään rakentamatta ollut korkean potentiaalinen työpaikka-alue on nyt mahdollista toteuttaa erittäin tärkeän datakeskushankkeen myötä.

Asemakaavan tavoite

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa datakeskuksen, datakeskuksen hukkalämpöä hyödyntävän lämpöpumppuyksikön sekä kantaverkon 400/110 kV sähköaseman vaatimien toimintojen sijoittaminen Hepokorven alueelle. Datakeskushanke perustuu Espoon kaupungin ja Fortumin vuonna 2017 tekemään yhteiseen sitoumukseen Espoon kaukolämmön muuttamisesta hiilineutraaliksi 2020-luvulla sekä kaupungin ja Fortumin tammikuussa 2020 allekirjoittamaan sopimukseen yhteisestä kehittämistyöstä. Hepokorven datakeskushanke on yksi merkittävimmistä hankkeista hiilineutraalin ja kustannustehokkaan kaukolämmön tuottamiseen Espoossa.

Espoon kaupungin toimintaa ohjaavassa Espoo-tarinassa todetaan, että osana verkostomaista metropolialuetta Espoo kehittyy taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväksi kaupunkina. Espoo-tarinassa myös painotetaan, että kaupungissa edistetään hiilivapaan energian käyttöä ja energiatehokkuuden parantamista sekä julkisissa että yksityisissä kiinteistöissä ja rakennuksissa. Espoo-tarinan tavoitteena on, että Espoosta luodaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Asemakaavan selostuksessa todetun mukaisesti alueelle kaavaillun suuren kokoluokan (100 MW) datakeskuksen hukkalämmöllä voidaan tuottaa 80 000 loppukäyttäjän tarvitsema lämmitystarve ja korvata iso osa

nyt käytössä olevasta kivihiilikapasiteetista. Kaukolämmön tuottaminen hiilineutraalisti on yksi Espoon tärkeimmistä ilmastotoeista. Hepokorven alueelta kaukolämpöverkkoon liittyminen on helppoa, ja kaukolämmön piirissä sijaitsee lähes koko Espoo.

Asemakaavalla luodaan myös edellytykset sijoittaa alueelle uusi kantaverkon sähköasema. Kantaverkkoyhtiö Fingrid on esittänyt tarpeen uudelle sähköasemalle, jolla turvataan koko pääkaupunkiseudun sähkönjakelua. Hepokorven sijainti on tunnistettu sähkönjakelun näkökulmasta hyväksi paikaksi, koska alueen läpi kulkee kantaverkon suurjännitelinja. Alueelle sijoituvalla sähköasemalla on koko pääkaupunkiseudun näkökulmasta merkittäviä positiivisia vaikutuksia.

Asemakaavan suunnittelualue ja sisältö pääosiltaan

Asemakaavan suunnittelualue sijaitsee Kehä III:n pohjoispuolella Hepokorven ja Tollinmäen välisellä alueella. Suunnittelualue on tällä hetkellä enimmäkseen rakentamatonta aluetta, metsää ja peltoa.

Hepokorvenkallion asemakaava mahdollistaa suuren kokoluokan (100 MW) datakeskuksen sijoittumisen kaava-alueelle ja mahdollistaa samalla datakeskuksesta syntyvän teollisen hukkalämmön hyödyntämisen kaukolämpöverkon lämmityksessä.

Datakeskuksen toiminnot on asemakaavassa osoitettu voimassa olevan yleiskaavan mukaisille teollisuuden ja varastoinnin alueille. Asemakaavassa alueelle on osoitettu kaksi laajempaa teollisuusrakennusten korttelialuetta (T-1) datakeskustoimintojen käyttöön. Kehä III:n varteen on osoitettu pienempi teollisuusrakennusten korttelialue (T-2), jonka alueelle on ensisijaisena tarkoituksena rakentaa lämpöpumppuyksikkö, jonka kautta datakeskusrakennusten hukkalämpö saadaan johdettua kaukolämpöverkkoon. T-2-korttelialue voidaan toteuttaa myös keskitettynä toimistorakennusten korttelialueena, mikäli lämpöpumput saadaan teknisesti sijoitettua suoraan datakeskusrakennuksiin. Alueelle on lisäksi kaavoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten korttelialue (ET), joka on varattu kantaverkkoa palvelevan sähköaseman käyttöön. Alueen läpi on osoitettu Hepokorvenkaari -niminen katualue, josta liitytään kaavan mukaisille korttelialueille.

Datakeskuksen ensimmäisen vaiheen konesalihallit sijoitetaan pohjoisosassa sijaitsevalle tasaisemalle peltoalueelle. Konesalihallien lisäksi pohjoisosan suunnittelualueelle sijoitetaan toimistorakennus ja alueen työntekijöiden vaatimat sosiaalililat ja pysäköintipaikat. Datakeskuksessa tulee arviolta toimimaan jatkuvasti noin 100–300 työntekijää vuorokaudessa. Pohjoisemman korttelin rakennusoikeus on osoitettu tehokkuusluvun $e=0,60$ mukaan ja se tuottaa alueelle rakennusoikeutta n. 100 700 k-m².

Eteläiselle korttelialueelle rakennettavat konesalihallit tulevat sijoittumaan niin, että ne suojaavat olemassa olevia virkistysalueita Kehä III:n liikennemelulta. Konesalihallit on tarkoitus upottaa osittain rinteeseen maaston muotoja mukaillen. Konesalihallien lisäksi alueelle sijoittuu toimistotilaa sekä työntekijöiden sosiaalityö- ja pysäköintipaikkoja. Eteläinen suunnittelualue toimii laajenemisvarana ja se tulee toteutumaan jonkin verran pohjoista suunnittelualueutta myöhemmin, datakeskusrakentamisen seuraavassa vaiheessa. Alueelle on osoitettu rakennusoikeutta tehokkuusluvun $e=0,80$ mukaan, joka vastaa rakennusoikeuden määrässä 88 849 k-m².

Lämpöpumppulaitokselle varatun korttelialueen rakennusoikeus on osoitettu tehokkuusluvun $e=0,60$ mukaan ja se mahdollistaa alueelle rakennusoikeutta n. 7 300 k-m². Sähköasemaa palvelevalle ET-korttelialueelle on osoitettu rakennusoikeutta 3 000 k-m². Asemakaavan pinta-ala on 104,31 ha, josta korttelialueeksi on osoitettu 31,80 ha. Suunnittelualueen kokonaisrakennusoikeus on 199 852 k-m². Rakennusoikeus kasvaa nykytilanteesta saman verran, sillä alueella ei ole ennestään voimassa olevaa asemakaavaa.

Kaavaratkaisulla säilytetään kaava-alueen länsireunassa kulkeva maakunnallinen ekologinen yhteys noin 300 metrin levyisenä lähivirkistysalueena. Kaavassa on lisäksi osoitettu n. 53 ha yleiskaavan mukaisia virkistysalueita lähivirkistysalueeksi.

Osallistumis- ja vuorovaikutusmenettely

Asemakaavoituksen osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyä on avattu tarkemmin kaavaselostuksen sivulla 89. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 30 §:n mukaisesti 24.8.-22.9.2020. Aasukastilaisuus on järjestetty Espoon valtuustotalolla 25.8.2020. Kaavaehdotus on ollut nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 22.3.-20.4.2021. Aasukastilaisuus järjestettiin etätilaisuutena 29.3.2021. Saatuihin mielipiteisiin, muistutuksiin ja lausuntoihin on annettu perustellut vastaukset. Asemakaava on laadittu noudattaen maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyä osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyä.

Asemakaava tukee valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita

Asemakaava tukee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista. Asemakaavalla mahdollistetaan uusien työpaikkojen sijoittaminen olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen, joka edistää kestävästä liikkumisesta edellytyksiä ja mahdollistaa työpaikkojen saavuttamisen kävellen, pyöräillen ja joukkoliikennevälineillä. Alueen suunnittelussa on varmistettu liikenneyhteyksien toimivuus. Suunnittelualueen sijoittuminen Kehä III:n varrella olemassa olevan

eritasoliittymän läheisyyteen luo erinomaiset puitteet työpaikka-alueen toteuttamiselle. Alueen suunnittelussa on huomioitu joukkoliikenneyhteyksien kehittyminen alueelle ja siitä eteenpäin Högnäsin suuntaan. Suunnittelussa on huomioitu myös Kehä III:n mahdollinen laajeneminen tulevaisuudessa liikennemäärien lisääntyessä. Lisäksi alueelle ja alueen läpi on parannettu jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden reittejä ja yhteystarpeita.

Asemakaavatyön aikana on laadittu selvityksiä, joilla on arvioitu toiminnan vaikutuksia lähialueen asukkaisiin ja ympäristöön. Asemakaavamerkinnöillä ja -määräyksillä varmistetaan terveellisen ja turvallisen elinympäristön toteutuminen. Asemakaavatyön aikana on arvioitu hankkeen vaikutuksia luonto- ja kulttuuriympäristöihin. Selvitystöistä on saatu reunaehdot, jotka on huomioitu asemakaavan laadinnassa. Selvitysten perusteella hankkeella ei ole luontoarvoja tai kulttuuriympäristöjä merkittävästi heikentävää vaikutusta.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta kaavoituksessa on varauduttu uusiutuvan energian tuotantoon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Kaupunkialueella teollisen hukkalämmön hyödyntäminen on yksi ekologisimmista tavoista tuottaa kaukolämpöverkkoon hiilineutraalia energiaa.

Asemakaava tukee maakuntakaavan tavoitteita

Alueella on voimassa yleiskaava, jolloin maakuntakaavalla ei ole ollut ohjausvaikutusta asemakaavan laadinnassa. Valituksenalainen asemakaava on kuitenkin laadittu myös maakuntakaavan mukaisena ja asemakaava tukee maakuntakaavan tavoitteita.

Asemakaavan suunnittelun aikana alueella voimassa olleessa Uudenmaan maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Maakuntakaavassa alueen länsipuolelle on osoitettu pohjois-eteläsuuntainen viheryhteystarve. Lisäksi alueen läpi kulkee 400 kV voimajohtovaraus, joka on toteutunut alueelle.

Hyväksytyssä ja sittemmin osin voimaan tulleessa, vailla lainvoimaa olevassa Uusimaa 2050 -maakuntakaavassa alue on osoitettu osittain taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeksi ja alueeksi, jota koskevat maakuntakaavan yleiset suunnittelumääräykset. Alueen läpi on osoitettu aiemman maakuntakaavan mukainen viheryhteystarve sekä 400 kV:n voimajohtovaraus.

Uudessa maakuntakaavassa todetaan, että taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeellä voi asumisen, palveluiden ja työpaikkojen lisäksi sijaita esimerkiksi virkistys- ja suojelualueita, liikenneväyliä ja muita liikenteen tarvitsemia alueita, yhdyskuntateknisen huollon alueita ja muita erityisalueita, ympäristöön soveltuvia teollisen tuotannon alueita, maa- ja

metsätalousalueita sekä vesialueita.

Uuden maakuntakaavan yleismääräyksissä todetaan, että alueidenkäytön ratkaisujen tulee tarkentua yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tai viranomaispäätösten yhteydessä. Lisäksi yleismääräyksissä todetaan, että ilmaston kannalta kestävään energiajärjestelmään siirtymistä on edistettävä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä kestävää luonnonvarojen käyttöä, kierto- ja biotaloutta, uusiutuvan energian tuotantoa sekä hukkalämmön hyödyntämistä.

Asemakaava mahdollistaa alueelle datakeskuksen toteuttamisen, jonka hukkalämpöä on tarkoitus kierrättää kaukolämpöverkkoon ja edistää siten kestäviin energiajärjestelmiin siirtymistä. Lisäksi asemakaava mahdollistaa alueelle kantaverkon sähköaseman, joka on edellytyksenä koko pääkaupunkiseudun sähköverkon turvaamiselle. Asemakaavan ehdotusvaiheessa pyydettiin lausuntoa Uudenmaan liitolta, joka osaltaan arvioi tarvittaessa kunnan kaavojen maakunnallisia vaikutuksia ja suhdetta maakuntakaavaan. Uudenmaan liitto ei lausunut asemakaavasta. Asemakaava on sekä sen laadinnan aikana voimassa olleen maakuntakaavan että hyväksytyin, uuden maakuntakaavan mukainen ja osaltaan toteuttaa niiden tavoitteita.

Asemakaava on sekä voimassa olevan yleiskaavan että hyväksytyin uuden yleiskaavan mukainen

Asemakaavan suunnittelualueella on voimassa Espoon pohjoisosien yleiskaava, osa I, jossa suunnittelualue on varattu teollisuuden ja varastoinnin alueeksi (T) sekä virkistysalueeksi (V). Asemakaavan valmistelun ajan alueella on ollut vireillä Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava. Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan oikaisukehotuksen jälkeen 15.11.2021. Valtuuston hyväksymässä uudessa yleiskaavassa alue on osoitettu elinkeinoelämän ja teollisuuden alueeksi, jota kehitetään yritysten ja työpaikkojen alueena. Alueelle voidaan sijoittaa ympäristöhäiriötä aiheuttavaa teollisuus-, varastointi- ja yhdyskuntateknisen huollon toimintaa sekä muuta tilaa vaativaa työpaikkatoimintaa.

Datakeskuksen toiminnot on suunniteltu voimassa olevan yleiskaavan mukaiselle teollisuuden ja varastoinnin alueelle, sekä vireillä olevan yleiskaavan mukaiselle elinkeinoelämän ja teollisuuden alueelle. Kaavaratkaisulla säilytetään kaava-alueen länsireunassa kulkeva maakunnallinen ekologinen yhteys noin 300 metrin levyisenä lähivirkistysalueena. Kaavassa on lisäksi osoitettu n. 53 ha yleiskaavan mukaisia virkistysalueita lähivirkistysalueeksi.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY) pyydettiin lausunto asemakaavan luonnos- ja ehdotusvaiheessa. Ehdotusvaiheen lausunnossa ELY-keskus totesi, että yleiskaavan mukainen hanke sijoittuu

yhdyskuntarakenteen näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti.

Asemakaava on siten sekä voimassa olevan yleiskaavan mukainen, että hyväksytyt uuden yleiskaavan mukainen. Yleiskaava on ollut maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ohjeena asemakaavaa laadittaessa.

Asemakaava perustuu lain edellyttämiin selvityksiin

Asemakaava perustuu kaavaselistuksesta ja kaavan aineistosta tarkemmin ilmenevällä tavalla maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaisesti kaavan tehtävään ja tarkoitukseen nähden kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Suunnittelun aikana on tehty muun ohella seuraavat selvitykset, joita valituksen johdosta selostetaan tässä lausunnossa.

9.1. Lämmön talteenotto

Vaikka asemakaavassa on ensisijaisesti kaavoitettu alue datakeskuksen toimintaan, on teollisen hukkalämmön talteenotto ollut keskeisessä roolissa asemakaavan suunnittelussa. Datakeskusten tietokoneissa sähkö muuttuu lämmöksi, joka pitää poistaa laitteiden ylikuumentumisen välttämiseksi. Syntyvää hukkalämpöä voidaan hyödyntää kaukolämpöverkon kautta rakennusten lämmitykseen. Kaupunkialueella datakeskuksen tai muiden lähteiden teollisen hukkalämmön hyödyntäminen on yksi ekologisimmista tavoista tuottaa kaukolämpöverkkoon hiilineutraalia energiaa.

Datakeskuksissa syntyvä hukkalämpö täyttää sekä Euroopan Unionin että Suomen lainsäädännön hukkalämmölle asettamat vaatimukset. Hukkalämpö on määritelty energian alkuperätakuista annetuissa laissa (1050/2021). Kyseisen lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin kohdan 6 mukaan kyseisessä laissa tarkoitetaan ”hukkalämmöllä teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvää lämpöä, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista”.

Asemakaavamääräyksissä on edellytetty, että alueelle sijoittuvat teollisuusrakennukset on toteutettava niin, että hukkalämmön kierrättäminen kaukolämpöverkossa on mahdollista. Teollisuuden hukkalämmön hyödyntäminen on konseptuaalisesti kaikkein tavoitelluin ratkaisu. Hukkalämmön hyödyntäminen on kansantaloudellisesti tehokkainta eritoten, jos energian hukkavirrat saadaan hyödynnettyä kohtuullisilla investoinneilla. Nykytilanteessa lämpöä tuottavat, jo olemassa olevat valmistavan teollisuuden laitokset ovat usein sijainniltaan kaukana kaukolämpöverkoista. Uusien, laajan mittakaavan teollisten alueiden kaavoitus ja rakentaminen lähelle asutusta on edelleen haastavaa.

Asemakaavassa kortteli 65005 on kaavoitettu Fortumin lämpöpumppuyksikköä varten. Lämpöpumppuyksikön kautta teollinen hukkalämpö muutetaan kaukolämpöverkon vaatimusten mukaiseksi ja siirretään edelleen kaukolämpöverkkoon. Kuten edellä tuotiin esille, asemakaavan keskeisenä tavoitteena on ollut kaavoittaa teollisuus ja työpaikka-alue datakeskustoiminnoille. Kuten kaavamerkinnot ja -määräykset osoittavat, asemakaava luo erinomaiset edellytykset teollisen hukkalämmön hyödyntämiselle.

9.2. Ilmastovaikutusten arviointi osoittaa hankkeen olevan erittäin merkittävä hiilineutraaliustavoitteen kannalta

Asemakaavan mahdollistamalla hankkeella on merkittäviä vaikutuksia Espoon hiilidioksidipäästöihin ja sitä kautta ilmastonmuutoksen torjuntaan. Asemakaavatyön aikana on laadittu kattava ilmastovaikutusten arviointi, jossa on arvioitu hankkeen kokonaisvaikutuksia (Fortum, 2021). Suomi on sitoutunut luopumaan kivihiihenpoltosta vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi Espoo on sitoutunut toimimaan hiilineutraalisti vuoteen 2030 mennessä. Historiallisesti pääkaupunkiseutua on lämmitetty kivihiihellä ja maakaasulla yhteistoimintalaitoksissa (sähkön ja lämmöntuotanto), sekä kylminä ajanjaksoina myös vastaavilla maakaasulla toimivilla yhteistoimintalaitoksilla. Lisäksi nk. kylmähuippujen aikana järjestelmässä on mukana öljyn käyttöön perustuvia erillisiä lämpökeskuksia. Nyt Fortum yhdessä Espoon kaupungin kanssa on etsinyt kivihiihellä korvaavia vaihtoehtoja.

Valittaja on laajasti käsitellyt hankkeen ilmasto- ja energiavaikutuksia pyrkien tarkastelussaan osoittamaan kaavoittajan väitteiden ja oletusten olevan virheellisiä. Espoon kaupungin ja Fortumin näkemyksen mukaan valittajan esittämät tarkastelut perustuvat suurelta osin vääriin lähtöoletuksiin tai lähtöoletusten vääriin tulkintoihin ja siten myös pääosin tarkastelujen tulokset ja päätelmät ovat virheellisiä.

Datakeskuksen IT-laitteistoissa sähköenergia muuttuu lämmöksi, joka pitää poistaa laitteiden ylikuumenemisen välttämiseksi. IT-laitteistojen jäähdytys on osa datakeskuksen pääliiketoiminnan tuotantokustannusta ja datakeskuksesta poistettavalla hukkalämmöllä ei ole datakeskustojalle kaupallista arvoa. On syytä korostaa, että datakeskuksen käyttöä ohjaa datakeskuksen palvelutuotanto, ei lämmöntuotanto. Valittajan näkemys ja lähtöoletus, että datakeskus rakennetaan lämmöntuotantoa varten on väärä. Siten myös näkemys, että datakeskuksen toimintaansa käyttämää sähköenergiaa on laskettava osaksi hukkalämmöstä tuotetun kaukolämmöntuotannon sähkönkulutusta on väärä. Datakeskus kuluttaa toimintaansa sähköenergiaa saman verran myös ilman hukkalämmön hyödyntämistä.

Suomessa ja Euroopan Unionissa on nostettu esiin hukkalämpöjen

hyödyntämisen ja kaukolämmöksi kierrättämisen hyödyt ja merkitys energiantuotannon hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä, tässä tapauksessa kaukolämmön hiilineutraalina tuotantomuotona. Datakeskusten sijoittuminen niin, että hukkalämmön hyödyntäminen on mahdollista, on hyvin järkevää ja edistää energiajärjestelmän hiilineutraaliuteen siirtymistä.

Kuten laaditussa ilmastovaikutusten arvioinnissa on todettu, datakeskusten hiilineutraalin hukkalämmön hyödyntäminen mahdollistaisi Espoon, Kirkkonummen ja Kauniaisten alueen kaukolämmöntuotannon hiilineutraalin tuotannon saavuttamisen 2020-luvun loppuun mennessä. Tällöin "datakeskuslämmön" osuus tuotannosta olisi noin 40 %. Laskelma datakeskusten käyttäessä sähköä 100 MW teholla on Fortumin arvio datakeskuksessa syntyvän hukkalämmön ja siitä syntyvän kaukolämmön määrästä. Todellinen sähkönkäytön ja siitä syntyvän hukkalämmön määrä tarkentuu myöhemmin, datakeskuksen ensimmäisten käyttövuosien jälkeen.

Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen kaukolämmön erillis- ja yhteistuotannon hiilidioksidipäästöt (päästökaupan todennetut määrät) olivat vuosina 2019, 2020 ja 2021 (ennakkotieto tammikuu 2022) seuraavat: 2019: 838 kt, 2020: 556 kt ja 2021: 590 kt. Kivihiihenpolton osuus näistä päästöistä oli 2019: 691 kt, 2020: 311 kt, 2021: 274 kt. Tiedot ovat saatavissa myös julkisista lähteistä, kuten valittaja on tuonut esille. Luvuissa on mukana yhteistuotantolaitosten sähköntuotannon osuus. Yhteistuotantolaitoksia ohjataan pääasiassa lämmöntuotannon vaatimusten mukaan. Yhteistuotantolaitos tuottaa kuitenkin myös sähköä.

Päästömäärien valossa ilmastovaikutusten arvioinnissa todettu 430 kt suuruusluokkaa oleva vuosittainen päästövähennys on hyvinkin saavutettavissa. Tähän arvioon ei ole otettu mukaan mahdollista lämmöntoimitusta Helsingin Kaupungin energiayhtiö Helenille, minkä mahdollisuus on ilmastovaikutusten arvion sivun 19 viimeisessä kappaleessa mainittu.

Kiistatonta on, että datakeskustoiminnoille on digitalisoituvassa yhteiskunnassa joka tapauksessa tarvetta, jolloin niistä joka tapauksessa syntyvän hukkalämmön talteenotto ja hyödyntäminen on selvästi ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta perusteltua ja tarkoituksenmukaista.

Kaavaselostuksessa on esitetty päästövähennemä ilman sähkönkäytön valtakunnallista päästökerrointa ja myös valtakunnallisen päästökertoimen kanssa. Asemakaavan ilmastovaikutukset on selvitetty kattavasti.

9.3. Asemakaavan mahdollistaman hankkeen sähköntarve on selvitetty riittävällä tavalla

Kansallisen ja EU:n ilmastostrategian mukaisesti Espoon kaupunki yhdessä kaukolämpöyhtiö Fortumin kanssa on pyrkinyt löytämään mittakaavaltaan merkittäviä, todennetusti päästöjä vähentäviä ratkaisuja energiasektorilla. Kuten lausunnossa on todettu, asemakaavan ensisijaisena tavoitteena on mahdollistaa Hepokorven alueelle datakeskus, jonka hukkalämpöä on lisätuotteena tarkoitus hyödyntää.

Valittaja on valituksessaan väittänyt olevan epäselvää, mikä on sähkönkulutuksen lisäyksen vaikutus kantaverkkoon ja huoltovarmuuteen. Kaavoituksen yhteydessä kantaverkko-yhtiö Fingrid on antanut lausunnon sekä luonnos- että ehdotusvaiheessa ja ollut muutenkin tiiviissä yhteistyössä kaavoittajan kanssa kaavoituksen ajan. Kaavoituksen aikana hankkeen ei ole todettu aiheuttavan ongelmia kantaverkon tai huoltovarmuuden suhteen. Fingrid on valituksen johdosta vielä erikseen vahvistanut kaavoittajalle, että kaavoituksen selvitykset on tehty myös tältä kannalta riittävästi ja että hankkeen sähkönkulutuksen ennusteet on huomioitu kantaverkon siirtokapasiteetin suunnittelussa. Hankkeen mahdollisella muutaman prosentin lisäyksellä koko Suomen sähkönkulutukseen ei ole vaikutusta kantaverkkoon ja huoltovarmuuteen. Lisäksi asemakaavan alueelle on suunnitteilla uusi kantaverkon sähköasema, jonka tarve pääkaupunkiseudun sähkönjakelun varmistamiseksi on jo pidempään ollut tunnistettu. Uuden sähköaseman myötä sähkön jakelua ja huoltovarmuutta pystytään lisäämään koko pääkaupunkiseudulla.

Kaavoituksen aikana on arvioitu, kuten ilmastovaikutusten arvioinnissa todetaan, että isot kansainväliset datakeskustoimijat korostavat nykypäivänä ympäristövastuullisuuttaan ja hiilijalanjälkeään omissa energianhankinnoissaan. Datakeskusteollisuus on eräs kiivaimmin kasvavista nykyteollisuuden sektoreista ja energian osuus saattaa olla jopa 50 % datakeskuksen vuotuisista käyttökustannuksista. Tätä tosiasiaa vasten energiataseen optimointi eli pitkäaikaiset uusiutuvan energian hankintasopimukset, energian säästö, koko energiataseen hyötysuhteen nosto sekä edellä mainituista koostuva CO₂ hiilijalanjäljen pienentäminen ja tavoiteltu eliminointi ovat luonnollisia strategisia pääpainoalueita kyseisillä toimijoilla.

Maankäyttö- ja rakennuslain puitteissa asemakaavassa ei voida määrätä siitä, miten alueelle tulevan toiminnan sähkö on tuotettu. Asemakaavan mahdollistaman hankkeen käyttämän sähkön alkuperä ei ole asemakaavan lainmukaisuuteen vaikuttava seikka, vaikkakin tärkeä tekijä hankkeen kokonaisuudessa. Espoon kaupunki on sitoutunut edistämään asiaa muun ohella tontinluovutuksen yhteydessä. Kaikki hankkeen kaava-alueelle sijoittumisen kannalta olennaiset seikat on huomioitu asemakaavan merkinnöillä ja määräyksillä.

9.4. Valosaaste

Alueelle laaditussa kunnallistekniikan yleissuunnitelmassa (Ramboll, 2021) on alueelle tehty yleisten alueiden valaistussuunnittelua. Alueelle laaditun Natura-vaikutustenarvioinnin (Keiron, 2021) perusteella kirkkaita valoteoksia, kohdevaloja tai taivaalle osoittavia kirkkaita valoja ei saa rakentaa sähkölinjojen, rakennusten tai aitojen välittömään läheisyyteen. Natura-vaikutustenarvioinnin lieventämistoimenpiteet valaistuksen osalta on otettu huomioon asemakaavamääräyksissä.

Lisäksi asemakaavamääräyksissä on määrätty, että kirkkaita valoja, valoteoksia tai kohdevaloja ei saa suunnata häiritsevästi olemassa olevan asutuksen tai Kehä III:n liikennealueen suuntaan. Laadittujen selvitysten perusteella, kun alueen valaistus toteutetaan edellä mainitulla tavalla, sillä ei ole vaikutusta lähiympäristöön.

Valituksessa esiin nostettu II-luokan lepakkoalue ei ole luonnonsuojelulain mukainen lisääntymis- tai levähdyspaikka. Luokka II sisältää lepakoiden tärkeät ruokailualueet tai siirtymäreitit. II-luokan lepakkoalue sijoittuu lähimmillään noin 30 metrin päähän kaavoitetun korttelin reunasta. Lisäksi asemakaavassa jokaisen korttelin reunaan on osoitettu vähintään 10 metriä leveä luonnontilaisena alueena säilytettävä alueen osa. Asemakaavasta on pyydetty lausunnot muun ohella Espoon ympäristökeskukselta sekä Uudenmaan ELY-keskukselta. Lausunnoissa ei ole nostettu esiin, että uudella rakentamisella olisi vaikutusta em. lepakkoalueeseen. Laadittuihin selvityksiin ja lausuntoihin perustuen voidaan todeta, että asemakaavan valaistuksen vaikutukset on selvitetty maankäyttö- ja rakennuslain vaatimalla tavalla.

9.5. Hukkalämmön vaikutus ympäristössä

Yleisesti ottaen teollisuus- ja työpaikkarakentaminen tuottaa aina hukkalämpöä lähiympäristöön. Sekä voimassa olevassa että hyväksytyssä uudessa yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu teollisuustoimintaan, josta on oletettu joka tapauksessa muodostuvan hukkalämpöä ympäristöön.

Datakeskuksen koneseleissa syntyvää hukkalämpöä voidaan tutkimusten mukaan hyödyntää ja kierrättää kaukolämpöverkkoon tehokkaasti ympäri vuoden, mahdollisesti myös jäähdytyskauden aikana. Tuotannonohjaus tulee tehdä kaukolämpöverkon kokonaisuus sekä ulkoiset olosuhteet huomioiden. Lämpöyhtiöt tutkivat jatkuvasti kausivarastoinnin mahdollisuuksia kysynnältään alhaisemmalla kaudella eli kesällä syntyvien hukkalämpöjen hyödyntämiselle. Riskienhallinnan näkökulmasta on täysin välttämätöntä, että koneseletoiminnalle perinteinen ilmajäähdytys on myös mahdollista, vaikkakin toissijainen vaihtoehto hukkalämmön hyödyntämiseen verrattuna. Koneseletoiminta on globaalisti jo merkittävässä mittaluokassa eikä suoralla ilmajäähdytyksellä ole tunnettuja merkittäviä vaikutuksia lähiympäristön lämpötilaan. Vaikutukset eivät poikkea muusta teollisuus- ja työpaikkarakentamisesta, kuten

kaavaselostuksen vaikutusten arvioinnissakin tuodaan esille.

Kuten lausunnossa on edellä todettu, asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa teollisuusalueella syntyvän hukkalämmön hyödyntäminen kaukolämpöverkossa. Asemakaavamääräyksissä on edellytetty, että alueelle sijoittuvat teollisuusrakennukset on toteutettava niin, että hukkalämmön kierrättäminen kaukolämpöverkossa on mahdollista.

9.6. Meluvaikutukset

Kaavoituksen yhteydessä on teetetty meluselvitys (Ramboll 2021), jossa on mallinnettu kaavan mahdollistama lopputilanne. Selvitys huomioi ympäröivien alueiden tieliikenteen ennustevuonna 2050, kaavamuutoksen mahdollistaman rakentamisen sekä arvioidun teknisten laitteiden tuottaman melun. Äänen voimakkuutta kuvataan äänen pitkän ajan keskiarvona, keskiäänitasona eli ekvivalentitasona (Leq). Melun kokemiseen vaikuttavat muutkin melun ominaisuudet, kuten meluhuiput, melun toistuvuus, taajuus ja ajoittuminen sekä hiljaisten jaksojen pituus.

Laaditun meluselvityksen perusteella kaavassa rakentamiseen osoitettavalle alueelle kantautuu päiväaikaan Kehä III:n tieliikenteen melua pääosin noin 60–70 dB. Rakentamiseen osoitetuille reuna-alueille kantautuu myös matalampia 55–60 dB keskiäänitasoja. Valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista mukainen päiväaikainen keskiäänitason ohjearvo virkistysalueilla taajamissa tai taajamien välittömässä läheisyydessä on 55 dB. Rakentamiseen osoitettuja alueita ei voida melutilanteen vuoksi osoittaa nyky- ja ennustetilanteessa virkistyskäyttöön.

Melumallinnuksen mukaan tutkittu rakentaminen vaimentaa Kehä III:n tieliikenteen aiheuttamaa melua asemakaavassa virkistykseen osoitettavilla alueilla ja mahdollistaa näiden, ilman rakennusten tuomaa melukatvetta ohjearvot ylittävien, alueiden osoittamisen virkistykseen. Suurimmillaan arvioitu vaimennus on rakennusalueiden itä- ja pohjoispuolilla yli 5 dB:n luokkaa, joka vastaa selvästi havaittavaa, oleellista muutosta.

Rakentamisen mahdollisesti aiheuttama meluhaitta on luonteeltaan tilapäistä ja sen huomioiminen on osa rakennuslupaprosessia. Kaavamääräyksissä on huomioitu melua tuottavan rakentamisen ajoittaminen lintujen pesimäkauden ulkopuolelle ja näin on huomioitu alueelle laaditun Natura-vaikutusten arvioinnin lieventämistoimenpiteet meluvaikutusten osalta.

9.7. Maisemavaikutukset

Hankkeen maisemallisia vaikutuksia on arvioitu alueelle laaditun maisema-analyysin (Espoon kaupunkisuunnittelukeskus, kaavaselostus 2021) ja valokuvasovitusien (Ramboll, viitesuunnitelma 2021) avulla. Alueelle

laadittujen valokuvaseitusten avulla on arvioitu rakennusten korkeussuhdetta olemassa olevaan kulttuurimaisema-alueeseen sekä olemassa olevan asutuksen ja virkistysalueen suuntaan. Valokuvaseitukset laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa Bodominjärven, Oittaaan virkistysalueen, pohjoispuolella sijaitsevan pientaloalueen ja Kehä III:n suunnista. Hyväksymisvaiheessa valokuvia otettiin vielä Bodominjärveltä ja Bodominjärven länsirannalta. Valokuvaseitusten, 3D-mallin ja karttatarkastelun perusteella datakeskuksella ei ole merkittäviä vaikutuksia Bodominjärven kulttuurimaisema-alueeseen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaehdotuksesta pyydettiin lausunnot kulttuuriympäristöjen säilymistä valvovilta tahoilta, Espoon kaupunginmuseolta ja Uudenmaan ELY-keskukselta. Alueelle laadittujen vaikutustenarviointien perusteella hankkeella ei ole kulttuurimaisemaa heikentävää vaikutusta myöskään lausunnon antaneiden viranomaisten näkökulmasta. Datakeskuksella ei ole myöskään merkittäviä maisemallisia vaikutuksia olemassa olevan asutuksen tai Oittaaan virkistysalueiden suuntaan.

Kaavaehdotusvaiheessa maisemavaikutusten arviointia tarkennettiin erityisesti Kehä III:n suunnasta, sillä sinne kohdistuu merkittävimmät maisemalliset vaikutukset. Kehä III:n tieympäristö eroaa kuitenkin merkittävästi herkemmistä, maakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista. Suuren mittakaavansa vuoksi se muodostaa vastinparin teollisuusalueelle ja kestää suurempiakin maisemallisia muutoksia. Maisematarkastelun perusteella datakeskusalue ei tule kuitenkaan juurikaan näkymään Kehä III:n eteläpuolelle, eikä se näin ollen heikennä alueen maisemakuvaa.

HSY:n laserkeilausaineiston perusteella suunnittelun alueen ympäristössä sijaitsevan puuston latvuskorkeudet ovat pääosin yli 15 metriä. Olemassa oleva puusto muodostaa jo nykyisellään tiiviin reunavyöhykkeen suunnittelun alueen reunoille ja datakeskusrakennusten harjakorkeus on suunniteltu siten, ettei se kohoa kulttuurimaisema- aluetta reunustavan puuston latvuskorkeuden yläpuolelle.

Asemakaavassa on määrätty istutettavan reunavyöhykkeen toteuttamisesta datakeskuskorttelin pohjoisreunaan. Lisäksi kaikkien alueelle sijoittuvien korttelialueiden (myös sähköasema ja lämpöpumppuyksikkö) osalta on määrätty rakentamatta jäävien tontinosien istuttamisesta ja huolitellussa kunnossa säilyttämisestä. Lisäksi datakeskuskortteleissa rakennusten väliin tulee istuttaa puu- ja pensasryhmiä. Tavoitteena on, että rakennusten väliin muodostuu suurempia vehreitä pihakokonaisuuksia, jotka jaksottavat isoja rakennusmassoja ja muodostavat mielenkiintoisia maisematiloja.

9.8. Vesistövaikutus rakentamisvaiheessa ja poikkeustilanteessa

Kaavaa laadittaessa on tunnistettu alueen läheisyydessä sijaitsevat herkät

vesistöt ja hankkeen vaikutukset suhteessa näihin. Asemakaavoituksen aikana suunnittelualueelle laadittiin hulevesien hallintasuunnitelma (Ramboll, 2020). Hulevesien hallintasuunnitelmassa on tarkasteltu alueen hulevesien luonnolliset virtausreitit ja valuma-alueet, hankkeesta syntyvien hulevesien viivytystarpeet ja hallinnan periaatteet sekä tilanvaraukset hulevesien viivyttämiseksi. Hulevesisuunnitelmassa on lisäksi esitetty toimenpide-ehdotuksia hulevesien laadulliselle käsittelylle ja sammuksijätevesien huomioimiselle ja huomioitu rakentamisen aikaisten hulevesien vaikutus. Hulevesisuunnitelman pohjalta alueen hulevesien käsittelystä on määrätty asemakaavamääräyksissä.

Hulevesiselvityksen perusteella kaava-alueen hulevesillä on kolme purkusuuntaa kaava-alueelta. Pieni osa kaava-alueen vesistä johdetaan nykytilanteen mukaisesti Matalajärveen Kättbäckenin uomaa pitkin. Suurin osa pohjoisemman datakeskustontin hulevesistä laskee pohjoiseen Bodominjärven suuntaan ja suurin osa eteläisimmän datakeskustontin vesistä laskee Glimsinjokeen.

Kaavoituksen aikana laaditun hulevesien hallintasuunnitelman avulla on varmistettu kaavaan riittävät tilavaraukset hulevesien määrälliselle ja laadulliselle hallinnalle sekä tulvareiteille. Mitoituksen lähtökohtana on ollut se, että hulevesiä vastaanottavat vesistöt ovat herkkiä vedenlaadun muutoksille eikä niiden vedenlaatua saa heikentää. Kaavassa on lisäksi määrätty, että rakentamisen aikaiset hulevedet tulee viivyttää ja käsitellä korttelialueella siten, että tontilta purettava vesi ei heikennä vastaanottavan vesistön vedenlaatua. Vettä läpäisemättömiltä pinnoilta tulevia hulevesiä tulee viivyttää alueella siten, että hulevesien hallintarakenteiden viivytystilavuuden tulee olla 1 m³ jokaista 100 m² kohden. Rakenteiden tulee tyhjäntyä viivytystilavuuden osalta 12–24 tunnin kuluessa täyttymisestään ja niihin tulee suunnitella hallittu ylivuoto. Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevien herkkien vesistöjen läheisyyden vuoksi kaavassa on määrätty myös hulevesien laadullisesta hallinnasta.

Liikennöidyillä alueilla syntyvät hulevedet tulee ensisijaisesti käsitellä niiden laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä. Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueelle (ET-alue) tulee toteuttaa hulevesien laatua parantava viivytysmenetelmä Matalajärven veden laadun turvaamiseksi.

Hulevesien laadullinen hallinta on huomioitu myös mahdollisessa poikkeustilanteessa. Kaavamääräyksissä todetaan, että korttelialueiden hulevesien hallintaratkaisu tulee toteuttaa siten, että se on poikkeustilanteessa eristettävissä alueen hulevesiverkostosta ja ympäröivistä vesistöistä. Lisäksi kaavamääräysten mukaan sammuksijätevedet tulee ohjata alueelta erillisiin säiliöihin, altaisiin tai hulevesien hallintarakenteisiin. Jos sammuksijätevedet ohjataan hulevesien viivytykseen tarkoitettuihin painanteisiin, altaisiin tai säiliöihin, ne tulee

suunnitella suljettavana rakenteena.

Kaavavaiheessa ei voida vielä tarkasti tietää, miten rakentaminen vaiheistetaan eikä sitä, miten rakennukset tulevat toteutumaan rakennusalojen sisäpuolelle. Kaavavaiheessa ei siis täten voida vielä tarkastella tarkemmin rakentamisen aikaisia hulevesien hallintaratkaisuja, vaikka niiden merkitys läheisien vesistöjen kannalta tunnistetaankin hyvin, ja täten kaavassa on määrätty siitä, että hulevesien hallintaratkaisut tulee toteuttaa jo rakentamisvaiheessa. Rakennuslupavaiheessa tulee laatia tarkemmat suunnitelmat rakentamisaikaiseksi hulevesien hallinta- ja suodatusmenetelmäksi kaavamääräyksen mukaisesti. Työmaavaiheessa on mahdollista kerätä hulevesiä esimerkiksi erillisiin säiliöihin, mikäli työmaa-aikana ei voida vielä hyödyntää lopullisia hulevesien hallintarakenteita.

Myös hulevesiin liittyen kaavasta on pyydetty lausunnot Espoon ympäristökeskukselta ja Uudenmaan ELY-keskukselta. Saadut lausunnot on otettu huomioon kaavamääräysten laadinnassa ja muotoilussa. Laadittuihin selvityksiin ja saatuihin lausuntoihin perustuen voidaan todeta, että hulevesien vaikutukset on selvitetty maankäyttö- ja rakennuslain vaatimalla tavalla.

9.9. Mahdollisten jäähdytysvesien vaikutukset

Suunnittelutyön aikana on arvioitu datakeskuksen vedenkulutusta perustuen datakeskuksen jäähdytysratkaisuun, mikä on ollut ratkaiseva tekijä myös ELY-keskuksen arvioidessa YVA-menettelyn soveltamista koskevan päätöksen tarvetta yksittäistapauksessa (ks. tarkemmin lausunnon kohta 11).

Ensisijaisesti konesaleissa syntyvää hukkalämpöä voidaan hyödyntää ja kierrättää kaukolämpöverkkoon tehokkaasti ympäri vuoden, mahdollisesti myös jäähdytyskauden aikana. Kuten lausunnossa on edellä todettu, kaavamääräyksissä on veloitettu, että teollisuusrakennukset tulee toteuttaa niin, että hukkalämmön kierrättäminen kaukolämpöverkossa on mahdollista.

Jäähdytyksen osalta datakeskus tulee toimiessaan käyttämään ilmajäähdytystä, joka lausunnossa edellä kuvatulla tavalla ei aiheuta ympäristössään merkittäviä poikkeavia vaikutuksia. Datakeskuksen vedenkulutuksen on arvioitu olevan vastaavien teollisuustoimintojen vedenkulutuksen normaalilla tasolla. Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) mukaan datakeskuksen tarvitsema vuorokautinen vesitarve pystytään ottamaan kunnallisesta vesijohtoverkosta (työneuvottelun muistio 17.11.2020 ja ehdotusvaiheen lausunto). On mahdollista, että vesijäähdytystä tarvitaan kuumina kesäpäivinä, jolloin vedentarve alueella hetkellisesti kasvaa. Tämän vuoksi kaavamääräyksissä on veloitettu vesisäiliöiden rakentamiseen. Alueen

tarvitsemia sammutusvesimääriä on arvioitu kaavaehdotuksen laatimisen aikana ja vesisäiliöitä voidaan hyödyntää myös poikkeustilanteessa sammutuksessa.

9.10. Luontoselvitykset

Asemakaavalla on tunnistettuja vaikutuksia luontoon, sillä kaavan rakentamisalueet sijoittuvat osin luonnontilaiselle metsäalueelle ja osin viljellylle peltoalueelle, jolloin kasvullinen ympäristö muuttuu rakennetuksi, kasvillisuutta poistetaan ja maaperää muokataan. Asemakaavan vaikutuksia suhteessa luontoarvoihin on arvioitu kaavasta laaditussa Natura-vaikutusten arvioinnissa (Keiron 2020) sekä kaavaselostuksessa, jonka lähtötietona ovat olleet alueelta laaditut luontoselvitykset (Hepokorven lahkaviosammalselvitys. Luontotieto Keiron, 2021., Hepokorpi luontoselvitys. Luontotieto Keiron, 2019, Yleiskaavan luontoselvitys Viiskorpi–Nupuri. Enviro, 2017. - Korsbacka–Tollinmäki luontoselvitys. Enviro, 2017.)

Asemakaavaratkaisussa on huomioitu luontoselvityksissä alueelta löytyneet merkittävimmät ja lakisääteisesti suojellut luontoarvot. Luontoselvityksen perusteella arvokkain metsä rajattiin arvokokonaisuudeksi, johon sisältyy vanhan runsaslahopuustaisen metsän lisäksi myös läheiset suokohteet.

Arvokokonaisuudelle tai sen läheisyyteen sijoittuivat myös pääosin alueen lepakko- ja lintuhavainnot. Arvokokonaisuuden lisäksi myös liito-oravien elinalueet rajattiin rakentamisalueiden ulkopuolelle. Lisäksi kaavaratkaisulla turvataan kaava-alueen länsireunassa kulkeva maakunnallinen ekologinen yhteys noin 300 metrin levyisenä lähivirkistysalueena. Kaavamääräyksillä turvataan ja kehitetään ekologisia yhteyksiä mahdollistamalla Kehä III:n tiealueelle ekologisen ja virkistysyhteydenä toimivan ali- tai ylikulun rakentaminen. Tämä eritasoyhteys parantaa maakunnallisen ekologisen yhteyden toimivuutta, mitä nykytilanteessa hankaloittaa vilkkaasti liikennöity Kehä III.

Liito-oravan elinympäristö jää metsäisenä säilytettävälle lähivirkistysalueelle, ja liito-oravan ekologisten yhteyksien säilyminen on huomioitu kaavassa useilla eri kaavamääräyksillä, joilla määrätään puustaisen yhteyden säilyttämisestä (mm. eko-1, eko-2, y-1).

Asemakaavan suunnittelualueelta on tunnistettu lahkaviosammaleen esiintymisalueita, mutta esiintymispaikkaa ei ole ELY-keskuksen päätöksellä määritelty luonnonsuojelulain (1096/1996) 47 §:n 3 momentin perusteella erityisesti suojeltavan lajin tärkeäksi esiintymispaikaksi, koska kaavassa osoitettu rakentaminen ei kohdistu lahkaviosammaleen säilymiselle tärkeille esiintymispaikoille. Lahkoviosammal on luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu kasvilaji. Luonnonsuojelulain 48 §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti rauhoitetun lajin lain 42 §:n mukainen hävittämiskielto ei estä alueen käyttämistä rakennustoimintaan. Tällöin on

kuitenkin vältettävä vahingoittamasta tai häiritsemästä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia.

Luonnonsuojelulain 48 §:n 1 momentissa säädetyn yleispoikkeamisen ja ELY-keskuksen kanssa käytyjen neuvottelujen sekä ELY-keskuksen ehdotusvaiheen lausunnossa vahvistaman perusteella on osa lajin elinympäristöalueesta osoitettu asemakaavassa rakentamisalueeksi. Ilman luonnonsuojelulain 48 §:n 1 momentin sallimaa yleispoikkeamista laho-kaviosammaleen suojelusta hanketta olisi mahdotonta sovittaa alueelle sen muiden reunaehtojen vuoksi. Kaavaratkaisu ei vaaranna laho-kaviosammaleen suojelutason säilymistä. Kaavassa osoitettu rakentaminen ei kohdistu laho-kaviosammaleen säilymistä kannalta tärkeille esiintymispaikoille.

Pääosa alueelta löytyneistä laho-kaviosammaleen esiintymisalueista sijoittuu asemakaavan mukaisille lähivirkistysalueille. Lähivirkistysalueille sijoittuvat säilyvät esiintymisalueet on merkitty kaavaan suojeltavina alueen osina (s-1).

Asemakaava-alueelta löydettiin yhteensä 289 laho-kaviosammalhavaintoa, minkä perusteella rajattiin 26 esiintymäaluetta. Alueelta löytyneiden esiintymisalueiden koko oli yhteensä 17,8 ha. Kaavan mukaisille korttelialueille sijoittuu kokonaan kuusi esiintymisaluetta ja 129 laho-kaviosammalhavaintoa. Osittain korttelialueille sijoittuu lisäksi seitsemän esiintymisaluetta. Lisäksi rakennettavalle katualueelle sijoittuu 17 havaintoa ja yksi esiintymisalue, joka sijoittuu myös eteläisemmän korttelialueen puolelle. Havainnoista 11 sijoittuu kaavan mukaisille luonnontilaisena säilytettäville korttelinosille.

Laho-kaviosammaleen esiintymisalueista yhteensä 7,6 ha sijoittuu kaavan mukaisille kortteli- ja katualueille. Rakennettaville alueille sijoittuu näin ollen 43 % alueelta löydetystä laho-kaviosammalalueista, ja yli puolet alueelta tehdyistä havainnoista sijoittuu rakentamisalueiden ulkopuolelle.

Rakentamiskäyttöön otettavista laho-kaviosammalalueista huolimatta Espoossa säilyy runsaasti laho-kaviosammaleen esiintymisalueita, kuten myös muualla Suomessa. Alueen rakentamisella ei arvioida olevan vaikutusta lajin suotuisaan suojelutasoon, sillä esiintymiä säilyy runsaasti myös Hepokorven kaava-alueella rakentamisesta huolimatta. Laho-kaviosammalhavaintojen yleistymisen ja sen vaikutus suojelutason tulkintaan aivan viime vuosina on tunnustettu muun ohella Helsingin Pirkkolan liikuntahallia koskevissa päätöksissä Helsingin hallinto-oikeus, 05.11.2020, H770/2020 ja korkein hallinto-oikeus, muu päätös H87/ 2021.

Yleispoikkeamista on mahdollista käyttää, mikäli ei voida välttää rauhoitettujen kasvien häiritsemistä ilman merkittäviä taloudellisia lisäkustannuksia. Ilman yleispoikkeamista laho-kaviosammal estäisi käytännössä koko datakeskushankkeen, sillä rakentamisvolyymit eivät

tällöin mahtuisi Hepokorvenkallion kaava-alueelle. Hankkeen rakentamatta jättäminen hankaloittaisi merkittävästi hiilineutraalin ja kustannustehokkaan kaukolämmön tuottamista Espoossa ja aiheuttaisi merkittäviä lisäkustannuksia.

Korttelialueella lahopaviosammalta on todettu noin 7 hehtaarin alalla, mikä on noin 24 % datakeskuksen tarvitsemasta alueesta. Jos lahopaviosammalalueet säilytetään nykyisessä laajuudessaan, datakeskushanketta ei ole mahdollista toteuttaa alueelle. Tällöin alueen kehittäminen myös työpaikka-alueena olisi huomattavasti vaikeampaa. Kuten lausunnossa on edellä todettu, vaihtoehtoisia sijainteja tämän kokoluokan datakeskukselle ei ole juuri löydettävissä Espoossa. Muilla sijainneilla datakeskuksen hukkalämpöä ei todennäköisesti pystyttäisi täysimääräisesti hyödyntämään, mikä heikentäisi merkittävästi hankkeella saavutettavia ilmastovaikutuksia.

Mikäli lahopaviosammaleen asuttamalle alueelle ei voitaisi rakentaa, kaupunki menettäisi myös maanmyyntituloja kymmeniä miljoonia euroja ja lisäksi yritystoiminnan tuomat taloudelliset hyödyt. Suuri datakeskushanke on myös yhteiskunnallisesti ja kansantaloudellisesti erittäin merkittävä. Suurinvestoinnit synnyttävät paljon uusia työpaikkoja ja koulutusmahdollisuuksia. Yksittäinen datakeskusinvestointi voi olla jopa miljardiluokkaa, ja sen työllisyysvaikutukset ovat merkittävät. Hepokorvenkallion datakeskuksen on arvioitu työllistävän n. 100–300 henkilöä vuodessa ja muiden välillisten työllisyysvaikutuksien olevan noin 1000 henkilötyövuotta.

Asemakaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt sisältövaatimukset

Valituksenalainen asemakaava luo edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Alueelta on laadittu kattavat luontoselvitykset, joiden pohjalta arvokkaimmat luontoalueet on rajattu rakentamisalueiden ulkopuolelle. Alueen lähiympäristössä on riittävästi virkistykseen soveltuvia alueita. Asemakaava ei aiheuta elinympäristön laadun heikkenemistä eikä myöskään aseta maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta rajoitusta tai kohtuutonta haittaa.

Asemakaavan selostuksessa kuvatun mukaisesti valmistelun aikana on laadittu kattava vaikutusten arviointi, jossa on otettu huomioon hankkeen vaikutukset luonnonympäristöön, virkistysalueisiin ja lähialueen asukkaisiin. Vaikutusten arvioinnin perusteella alueelle sijoittuvat datakeskuksen toiminnot eivät aiheuta merkittäviä vaikutuksia alueen asukkaisiin tai lähiympäristöön.

Kuten kaavaselostuksessa on tarkemmin todettu, asemakaavan mukainen toiminta alueella tulee olemaan luonteeltaan sellaista, ettei se kuormita

alueen liikenneverkkoa kohtuuttomasti. Liikennemäärät pysyvät maltillisina alueen kokoon nähden ja Kehä III:n liikennealueella olevan Järvenperän solmun eritasoliittymät pystyvät käsittelemään helposti alueen kasvavaa liikennettä nyt ja tulevaisuudessa.

Eteläinen korttelialue sijoittuu alueelle, jossa kulkee lähialueen asukkaiden käytössä olevia polkuja Oittaaan laajemman virkistysalueen suuntaan. Asemakaava kaventaa yhtenäistä metsäaluetta, mutta parantaa kulkuyhteyksiä Oittaaan suuntaan. Asemakaavoitustyön aikana alueen läpi on suunniteltu uusia ulkoilureittejä ja latuyhteyksiä, jotka tulevat palvelemaan erityisesti Kehä III:n eteläpuolen asukkaita. Osittain kaava-alueen alle jäävät metsäalueet ovat olleet laajemmin virkistyskäytössä, mutta rakentamiseen suunnitellut alueet ovat virkistyskäytön näkökulmasta haasteellisia melun ja ilmanlaadun vuoksi.

Oittaaan alueella nykyisin yhtenäisen metsäalueen koko on yhteensä noin 190 hehtaaria. Kehä III:n varrella sijaitseva osa virkistysalueesta on tällä hetkellä voimakkaasti altistettuna Kehä III:n liikenteen meluvaikutuksille. Iso osa metsäalueesta (n. 40 ha) sijaitsee alueella, jossa melutaso ylittää valtioneuvoston asettaman ohjearvon ulko-oleskelualueiden melutasolle (55 dB). Uudenmaan ELY-keskus totesi lausunnossaan kaavaehdotuksesta, että näille alueille ei tule osoittaa virkistystoimintoja. Lisäksi Kehä III:n varren alue (n. 13 ha) ei täytä ilmanlaadun puolesta Helsingin seudun ympäristöpalveluiden suositusta asuinrakentamiselle.

Nyt datakeskukselle suunnitellut korttelialueet vievät yhtenäisestä metsäalueesta noin 23 ha (12 %). Korttelialueet sijoittuvat kuitenkin kokonaisuudessaan melutasoiltaan epäsuotuisalle alueelle, ja suurin osa alueesta on myös ilmanlaadun näkökulmasta huonoa aluetta. Oittaaan alueella säilyy asemakaavan toteutumisen myötä yhteensä noin 170 hehtaaria yhtenäistä metsäaluetta, mikä mahdollistaa tarvittaessa myös nykyisten ulkoilureittien ja hiihtolajujen laajentamisen. Näin ollen voidaan todeta, että rakentamisella ei heikennetä merkittävästi Oittaaan virkistysaluekokonaisuutta, vaan virkistykseen parhaiten soveltuvat alueet on rajattu kokonaan rakentamisen ulkopuolelle. Asemakaavan selostuksessa on todettu, että asemakaavan seurauksena olemassa olevan virkistysalueen tilanne paranee melutilanteen osalta, koska alueelle laaditun meluselvityksen perusteella uudet datakeskusrakennukset suojaavat alueella säilyviä virkistysalueita nykyistä laajemmin liikennemelulta. Suurimmalla osalla Oittaaan virkistysalueesta melutilanne paranee n. 3–5 dB. Hankkeella on positiivisia vaikutuksia melutilanteeseen myös Matalajärven ja Bodominjärven rannoilla. Oittaaan alueella säilyvä laaja, yhtenäinen metsäalue turvaa maakunnallisesti merkittävän ekologisen yhteyden säilymisen jatkossakin.

YVA-menettely ei ole tullut sovellettavaksi, kaavan vaikutukset on arvioitu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti

Uudenmaan ELY-keskus katsoi kaavan valmisteluvaiheessa, että hankkeesta on syytä tehdä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 13 §:ssä tarkoitettu päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa. Tämä johtui alustavasta arviosta, jonka mukaan datakeskuksen käyttämä vesimäärä olisi ollut merkittävästi suurempi vesijäähdytyksen käytöstä johtuen ja hankkeella olisi saattanut olla tarve ottaa vettä Bodominjärvestä (viranomaisneuvottelun muistio 27.3.2020).

Suunnittelun edetessä vesimäärän tarve on pienentynyt merkittävästi suunnittelun perustuessa ilmajäähdytykseen. Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) mukaan datakeskuksen tarvitsema vuorokautinen vesitarve pystytään ottamaan kunnallisesta vesijohtoverkosta (työneuvottelun muistio 17.11.2020 ja ehdotusvaiheen lausunto). Vedenotolle lähivesistöistä ei siten ole lainkaan tarvetta ja asemakaava on laadittu tämän mukaisesti. Näin ollen ELY-keskus on todennut ehdotusvaiheen lausunnossaan, ettei tarkentuneiden tietojen perusteella pidä tarpeellisena tehdä päätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa.

Asemakaavan mahdollistaman hankkeen ympäristövaikutukset on edellä kuvatulla tavalla arvioitu kaavoituksessa maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämällä tavalla.

Asemakaavan hyväksymistä koskeva päätös ei näin ollen ole lainvastainen sillä valituksessa väitetyllä perusteella, että ELY-keskus ei ole tehnyt päätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa.

Yhteenveto

Valituksenalainen asemakaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt asemakaavan sisältövaatimukset ja on laadittu noudattaen, mitä osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä on laissa säädetty. Yleiskaava on ollut säädetyllä tavalla ohjeena asemakaavoituksessa. Kaavaratkaisu perustuu ajantasaisiin ja riittäviin selvityksiin, jotka on tehty kaavan tarkoitukseen nähden riittävän laajalta alueelta.

Edellä esitettyjen seikkojen valossa ja kaavan aineistoon viitaten Espoon kaupunki katsoo, ettei valituksessa ole esitetty syitä, joiden perusteella päätös tulisi kumota tai palauttaa. Valituksessa ei ole esitetty seikkoja, joiden perusteella päätös olisi lainvastainen, syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai päätöksen tekijä olisi ylittänyt toimivaltansa. Espoon kaupunki pyytää kunnioittavasti, että hallinto-oikeus hylkää valituksen lakiin perustumattomana.

Käsittely

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 38

48/79
07.02.2022

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon valtuusto hyväksyi 15.11.2021 § 154 Hepokorvenkallio, asemakaavan ja asemakaavan muutoksen, alue 633300. Päätöksestä on jätetty Helsingin hallinto-oikeudelle yksi valitus. Hallinto-oikeus pyytää kaupunginhallitusta antamaan valituksen johdosta lausunnon.

Valittaja vaatii valituksessaan valtuuston päätöstä ja asemakaavaa kumottavaksi. Valittaja perustelee valitustaan pääasiassa asemakaavan mahdollistaman hankkeen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä, hankkeen ominaisuuksia koskevilla seikoilla sekä näkemyksellään selvitysten puutteellisuudesta, hallintolain vastaisesta menettelystä, vaihtoehtotarkastelujen puutteellisuudesta, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, maakuntakaavan ja yleiskaavan vastaisuudesta, luonnonsuojelulain vastaisuudesta sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarpeesta.

Annettavassa lausunnossa katsotaan perustellusti, että valituksessa ei ole esitetty sellaisia lakiin perustuvia seikkoja, joiden vuoksi kaavapäätös olisi kumottava tai palautettava. Asemakaava on laadittu lakia noudattaen ja täyttää sille laissa asetetut vaatimukset.

Lisäksi pyydetään, että hallinto-oikeus maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 2 momentin nojalla käsittelee valituksen kiireellisenä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valitus

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 39

49/79
07.02.2022

10541/14.01.00/2021

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 39

§ 39

Valtuustoaloite Keran Hallien yrittäjien toimintaedellytysten edistämiseksi (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Viik-Kajander Maarit
Kauhanen Emmi
Vikkula Pekka
Forsten Annika
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettu Tiina Ahlforsin ym. 13.9.2021 tekemään valtuustoaloitteeseen Keran hallien yrittäjien toimintaedellytysten kehittämisestä ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän kokouksessa tarkistama ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Tiina Ahlfors sekä 34 muuta valtuutettua ovat jättäneet 13.9.2021 päivätyn valtuustoaloitteen Keran hallien yrittäjien toimintaedellytysten kehittämisestä.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että entisen SOK:n logistiikkakeskuksen tiloissa Keran alueella toimii väliaikainen hanke. Hankkeessa erilaiset yritykset ja muut toimijat muodostavat vireän palvelukeskittymän ja hanke mahdollistaa uudenlaisten toimintatapojen ja yritysideoiden kokeilemisen ja kehittämisen. Suunnitelmien mukaan hallit puretaan ja Kera kaavoitetaan asuntovaltaiseksi alueeksi, jossa ideana on palveluiden saatavuus lähellä asukkaita.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että hankkeen päättyessä monen Keran Halleilla toimivan yrityksen jatkosijoittuminen Espooseen on vaarassa. Lisäksi todetaan, että kasvavien ja elinvoimaisten yritysten ja kaupunkikulttuuria edistävien toimijoiden yhteisön hajoaminen muutaman vuoden kuluttua on jo itsessään häviö, vaikka kaikki toimijat ovatkin muuttaessaan olleet tietoisia väliaikaisuudesta. Valtuustoaloitteessa edellytetään, että Espoon kaupunki tekee SOK:n ja alueen toimijoiden kanssa tiivistä yhteistyötä yritysten toiminnan jatkumiseksi Espoossa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Espoo-tarinan mukaan Kera kuuluu valtuustokauden raiteiden varrella oleviin tiiviin kaupunkikeskuksen toteuttamiskohteisiin. Tavoitteena on kehittää Keran alueesta kestävä kehityksen, kiertotalouden ja digitalisaation edelläkävijäalue tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (Keran kehittämissitoumus, kaupunginhallitus 23.8.2021). Keran asemanseutua kehitetään vanhasta teollisuus- ja logistiikka-alueesta asumiseen painottuvaksi urbaaniksi kaupunginosaksi, johon tulee hyvät lähipalvelut ja työpaikkoja (Keran keskustan kaava, kaupunginvaltuusto 13.9.2021).

Puhtaita ja älykkäitä kaupunkiratkaisuja on vuodesta 2019 alkaen kehitetty Keran alueella laajassa yhteistyössä. Syntyneitä toimintamalleja ja ratkaisuja on tarkoitus hyödyntää Keraa laajemmin myös muilla alueilla Espoossa. Kehittämistyössä ja konkreettisissa kokeiluissa yhteistyötä on tehty eri projektien kautta tiedeyhteisön, startup-yritysten, suurten yritysten ja kaupungin kesken. Tuloksina ovat mm. 19 älypylvään kokeilu, Keran energiapositiivinen lämpöratkaisu, Keran hallien avaaminen yritys- ja harrastustoiminnalle sekä uudenlaisen alueelle sijoittuvan kiertotalouskeskuksen toimintojen suunnittelu. Yhteisen tavoitteiston rakentamisen tuloksena on syntynyt myös Keran alueen kehittämissitoumus, jonka kaupunginhallitus hyväksyi liitteeksi Keran keskustan asemakaavan maankäytösopimuksiin.

Keran alueen keskeinen kiertotalouden toimenpide on Keran asemanseudulla sijaitsevan Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (SOK) entiseen logistiikkakeskukseen sijoittuva kokeilu. SOK on siirtänyt teollisuus- ja logistiikkatoiminnot pois Kerasta vuonna 2018 ja purkaa elinkaarensa loppuvaiheessa olevan logistiikkakiinteistön osissa alkaen vuodesta 2022. SOK on avannut logistiikkakiinteistön väliaikaiskäytölle vuoteen 2025 saakka.

Kiertotalouden edistämiseksi SOK ja kaupunki ovat kutsuneet toimijoita kehittämään kestävämmän tulevaisuuden palveluja Keran halleihin väliaikaiskäytön ajaksi. Toimijoiden vuokra on ollut keskivuokra merkittävästi alhaisempi. Ruuantuotannon, liikunnan ja kulttuurin toimijat ovat synnyttäneet halleille uuden yhteisön ja aktiivista toimintaa, joka on lisännyt alueen elinvoimaa ja viihtyisyyttä. Lisäksi Espoon kaupunki on

tehnyt tiivistä yhteistyötä Kera -Kollektiivin kanssa lyhytaikaisten tapahtumien, kaupunkikulttuurin tai taiteen mahdollistamisessa ja edistämässä. Keran hallien toimijat ovat olleet tietoisia kiinteistöjen purusta sekä toiminnan väliaikaisesta ja kokeilevasta luonteesta.

Espoo-tarinan mukaan Espoon tavoitteena on olla kestäväan kehitykseen sitoutunut vastuullinen edelläkävijä ja yritysmuonteinen kaupunki, jossa yritystoiminnan toimintaympäristöä kehitetään yhdessä yrittäjien kanssa. Kokeilun päättyessä kaupunki tukee Keran hallien toimijoita tarjoamalla heille eri yrityspalvelutoimijoista koostuvan Business Espoo -verkoston yritysneuvontapalveluja. Neuvontapalvelut tarjoavat tukea esimerkiksi liiketoiminnan mahdolliseen uudelleensuuntaamiseen tai yrittäjien saattamiseen kaupallisten kiinteistöpalveluja tarjoavien yritysten palvelujen pariin. Lisäksi kaupunki pyrkii myös jatkossa edistämään kaupunkikulttuurin kehittämistä sekä tukemaan ja mahdollistamaan vastaavien kulttuuristen yhteisöjen syntymistä erilaisissa sopivissa kaupungin tai yksityisten toimijoiden omistamissa ympäristöissä ja tiloissa

Kera on hyvä esimerkki siitä, miten kaupunki Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman hengessä resurssiviisaasti on onnistunut kehittämään kaupunkia ja yritystoimintaa. Kokeilusta saatuja ratkaisuja ja hyviä käytäntöjä voidaan jatkossa hyödyntää kaupungin muussa kehittämisessä. Poikkihallinnolliset kehitysohjelmat Kestävä Espoo, Elinvoimainen Espoo ja Tapahtumien yhteisöllinen Espoo ovat soveltuvia foorumeja käsittelemään kokeiluista saatuja oppeja ja kehittämään kaupungin roolia yritystoiminnan, kiertotalouden, taideyhteisöjen ja kaupunkikulttuurin entistä parempana mahdollistajana.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite 13.9.2021 Keran Hallien yrittäjien toimintaedellytysten edistäminen ja yhteistyö SOK:n ja alueen toimijoiden kanssa

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	52/79
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 10	19.01.2022
Kaupunginhallitus	§ 40	07.02.2022

10106/06.00.00/2021

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 40

§ 40

Valtuustoaloite terveyskeskuspalveluiden kuntoon saattamiseksi (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Mustakari Anu

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettujen Kivekäs, Sistonen ja Marttila ym. 30.8.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen terveyskeskuspalveluiden kuntoon saattamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Liisa Kivekäs, Markku Sistonen, Helena Marttila sekä 39 muuta valtuutettua ovat allekirjoittaneet valtuustoaloitteen ”Espoon terveyspalvelut saatava pikaisesti kuntoon, avoimet lääkärivirat on täytettävä”. Valtuustoaloite on jätetty 30.8.2021

Valtuustoaloitteessa vaaditaan hoitoon pääsyn nopeuttamista lääkärivakanssien täyttämällä, muun hoitohenkilökunnan rekrytoimisella sekä yksityisten palveluntarjoajien käytön huomattavalla lisäämisellä palvelusetelien.

Espoossa on tartuttu loppuvuodesta 2021 voimakkaasti hoitovelan purkuun samaan aikaan, kun koronapandemian hoitaminen vaatii yhä enemmän resursseja uusien varianttien levitessä, jäljitys- ja testaustoiminnan jatkuessa ja rokotustarpeen lisääntyessä. Pandemiatilanteen pitkittyessä palvelut joudutaan edelleen tarjoamaan lähes yksinomaan ajanvarauksella ja puhelinpalvelun volyyymi on suuri.

Vuoden 2021 talousarvio ei mahdollistanut kaikkien vakanssien budjetointia. Aloitteessa on mainittu, että 20 lääkärinvirkaa olisi huputettuna. Tosiasiassa Espoo on myös vuonna 2021 palkannut kaikki viroista kiinnostuneet soveltuvat lääkärit. Koska lääkäreiden rekrytointitilanne oli haastava, päädyttiin varmistamaan potilaiden hoito palkkaamalla hoitajia, joiden rekrytoinnissa on ollut mahdollista onnistua paremmin. Vuoden 2022 talousarvion määrärahalisäys suhteessa vuoden 2021 talousarvioon on 3,0 milj. euroa. Tämän johdosta vakanssit on mahdollista budjetoida täysimääräisesti vuodelle 2022. Kaupunginhallitus hyväksyi lisäksi kokouksessaan 20.12.2021 kymmenen uuden terveyskeskuslääkärin, kymmenen uuden sairaanhoitajan ja viiden uuden toimistosihteerin toimen ja viran perustamisen terveyskeskuksiin. Uusien lääkäri- ja hoitajavakanssien perustamisen on havaittu edistävän myös jatkuvasti aukiolevien vakanssien täyttymistä, kun lääkärit kokevat terveysasemien resurssoinnin olevan riittävää. Lisävakanssit mahdollistavat uudenlaisten työkuvioiden suunnittelemista ja työn joustavuuden lisäämistä. Myös hoitaja- ja toimistosihteeriresurssien lisääminen lisää Espoon terveysasemien veto- ja pitovoimaa lääkäreiden keskuudessa, kun lääkärit voivat keskittyä potilastyöhön.

Samaan aikaan Suomessa on valmisteilla terveydenhuoltolain muutos, jolla ns. hoitotakuuta ollaan tiukentamassa avosairaanhoidossa nykyisestä kolmesta kuukaudesta seitsemään vuorokauteen. Lakimuutosta koskevassa hallituksen esityksessä keinoina tiukentuneen hoitotakuun saavuttamiseksi mainitaan lääkäreiden määrän huomattavan lisäämisen lisäksi muun muassa uudet toimintamallit (esimerkiksi tiimimalli) sekä digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto. Myös näihin on Espoossa jo tartuttu.

Espoo siirtyi elokuun puolivälissä alueelliseen puhelinvastuuseen, jossa jokainen terveysasema tarjoaa oman alueensa asukkaille sekä kiireettömän että kiireellisen puhelinlinjan. Tällä on päästy siihen, että kiireelliset puhelut hoidetaan saman päivän aikana ja kiireettömien takaisinsoittojen viive on pysynyt kohtuullisena. Kilon terveysasemalla alkoi 15.11.2021 tiimimallin pilotointi ja tämä malli otetaan maaliskuussa 2022 käyttöön myös Iso Omenan ja Kalajärven terveysasemilla. Tiimiterveysasemamallin nimenomaisena tavoitteena on hoitoon pääsyn ja hoidon jatkuvuuden parantaminen sekä Espoon terveysasemien houkuttelevuuden lisääminen hoitohenkilökunnan keskuudessa.

Digitaalisten palveluiden kehittämisessä Espoon Digihyvinvointi-hankkeessa käynnistyy vuoden 2022 kesäkuun loppuun mennessä chat-palvelun käyttöönotto pilotointijaksolla. Etävastaanottojen ja Digihyvinvointi-hankkeen tarkoituksena on parantaa työn tuottavuutta ja palveluiden saatavuutta, jolloin myös terveysasemien perinteisiä vastaanottoaikoja voidaan tarjota enemmän niitä tarvitseville.

Yksityisten palveluntarjoajien käyttäminen on hyvä pitää käytössä harkiten ja näitä malleja tulee kehittää, jotta niistä saadaan paras hyöty. Yksittäisten käyntien ostaminen palveluseleillä hoidon saatavuuden välineenä on haasteellista hoidon jatkuvuuden näkökulmasta.

Valtuustoaloitteessa edellytetään myös lääkärivirkojen aktiivista markkinointia. Espoo on jatkuvasti markkinoinut lääkärinvirkoja lääkäreiden ja lääkäriopiskelijoiden käyttämissä rekrytointiportaaleissa, Lääkäri-lehdessä (vuoden 2021 aikana pienempien ilmoitusten lisäksi myös koko aukeaman markkinointi-ilmoitus), Nuori Lääkäri -lehdessä, Mediuutisissa, lääkäreiden suosimissa sosiaalisen median kanavissa sekä lääkäriopiskelijoiden (suomalaisten ja ulkomaalaisten yliopistojen) sähköpostilistoilla. Lääketieteen tapahtumissa sekä koulutustilaisuuksissa on Espoon kaupungilla ollut omia rekrytointipisteitä. Lääkäreille on myös soitettu henkilökohtaisia rekrytointipuheluita. Ensi vuonna on tarkoitus lähestyä lääkäreitä henkilökohtaisilla kirjeillä. Espoon etuna on lääkäreiden rekrytoinnissa ollut se, että Espoolla on ollut tarjota erilaisia erikoistumiseen ja kouluttautumiseen liittyviä etuja ja tukimalleja. Espoon terveysasemat menestyvätkin hyvin lääkäreiden koulutuspaikka-arvioinneissa. Esimerkiksi Kivenlahden terveysasema sai viimeisimmässä kyselyssä täydet viisi tähteä.

Edellä mainituista lisäresursoinneista, toimintamallien kehittämisestä ja rekrytointiaktiivisuudesta huolimatta lääkäreiden ja muun hoitohenkilökunnan virkoja on kuitenkin vaikea täyttää ja niiden markkinointiin ja työskentelyolosuhteiden kehittämiseen on koko ajan panostettava. Viimeisimpänä on Espoon avosairaanhoidossa käynnistetty lääkäreiden uravalmennuskonseptin luominen. Tämän tarkoituksena on lisätä Espoon terveyskeskusten veto- ja pitovoimaa lääkäreiden keskuudessa tarjoamalla väyliä ammatilliseen kehittymiseen ja systemaattista urasuunnittelua.

Koronapandemian hoitaminen vie edelleen perusterveydenhuollon resursseja merkittävästi, ja onkin oletettavaa, ettei suuria muutoksia terveysasemien tilanteessa ole havaittavissa välittömästi uusien lääkärivirkojen ja toimintamallien käyttöönoton myötä - etenkin kun jonkin verran kiireettömiä aikoja joudutaan edelleen alkuvuonna 2022 siirtämään ja perumaan nopeasti muuttuneen pandemiatilanteen takia. Nykytilanteessa suuri osa hoitohenkilöstön työpanoksesta joudutaan edelleen käyttämään puhelinpalvelun toteuttamiseen. Kuitenkin toimia hoitoon pääsyn parantamiseksi ja hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi on tehty. Espoon terveysasemat siirtyivät vastaanottamaan 1.12.21 alkaen oman alueensa potilaita aiemman toimintamallin sijaan, jossa pitkään Samarian terveysasema vastaanotti vain infektiopotilaita ja muita vastaanottoaikoja annettiin kaupungin kaikille terveysasemille.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	55/79
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 10	19.01.2022
Kaupunginhallitus	§ 40	07.02.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 19.01.2022 § 10

Päätösehdotus	Terveyspalvelujen johtaja Paananen Markus Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettujen Kivekäs, Sistonen ja Marttila ym. 30.8.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Käsittely	Esittelijän kokouksessa tekemä muutos on huomioitu pöytäkirjassa.
Päätös	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta Esittelijän muutettu ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Päätöshistoria	
Liitteet	
Oheismateriaali	- Valtuustoaloite 30.8.2021
Tiedoksi	

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

56/79

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 9
§ 41

19.01.2022
07.02.2022

11484/07.01.02/2021

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 41

§ 41

Valtuustoaloite etäpalveluiden laajentamisesta (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Vanhatalo Raija
Pippuri Terhi
Laitsaari Susanna
Otranen Hannele
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Liisa Kivekkään ja Helena Marttilan sekä 29 muun valtuutetun 15.11.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen etäpalveluiden laajentamisesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Liisa Kivekäs ja Helena Marttila sekä 29 muuta valtuutettua ovat 15.11.2021 jättäneet valtuustoaloitteen, missä he esittävät seuraavaa:

- 1) Espoossa otetaan etäpalvelut laajemmin käyttöön oppilashuollossa ja lasten ja nuorten palveluissa.
- 2) digitaalisista oppilas- ja sosiaalihuollon palveluista kehitetään innovatiivisia työnkuvia, joilla vahvistetaan Espoon mainetta digitalisaation edelläkävijä kaupunkina ja houkutteleva työnantajana.
- 3) etäpalveluiden laadukas toteuttaminen turvataan työskentelytiloilla, joissa huomioidaan työn luonne ja asiakkaiden oikeus yksityisyyteen.

Espoossa on tehty useita vuosia töitä sen eteen, että etäpalvelut laajentuisivat. Kuntalaiset haluaisivat enemmän digitaalisia palveluita kuin mitä meillä on ollut tarjolla. Tekniikka ja niiden kustannukset sekä julkinen hankintajärjestelmä kilpailutuksineen ovat tuoneet tähän rajoitteita, eikä

digitaalisten palveluiden osalta ole pystytty etenemään tavoitteiden mukaisesti. Koronan myötä digitaalisiin palveluita järjestettiin enemmän ja etäpalvelut otettiin käyttöön niissä palveluissa, missä se oli mahdollista.

Espoossa otetaan etäpalvelut laajemmin käyttöön opiskeluhuollossa ja lasten ja nuorten palveluissa

Opiskeluhoito on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Se on lähtökohtaisesti oppilaiden tai opiskelijoiden kohtaamista heidän omassa kasvu- ja kehitysympäristössään eli koulujen ja oppilaitosten arjessa. Psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämistä vastuu siirtyy hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Myös uudessa tilanteessa varmistetaan lainsäädännöllä palvelujen toteutuminen lähipalveluna. Näin halutaan varmistaa, että oppilailla ja opiskelijoilla on tukea saatavilla mahdollisimman matalalla kynnyksellä.

Espoossa opiskeluhoitoon psykologi- ja kuraattoripalveluissa otettiin lukuvuonna 2020-2021 käyttöön etäyhteydet oppilaiden ja opiskelijoiden tukemisessa, sillä merkittävä osa lukuvuodesta oltiin tilanteessa, jossa oppilaita tai opiskelijoita oli etäopetuksessa. Kokemukset olivat hyviä. Etäyhteydellä psykologin tai kuraattorin asiakkuuteen on voinut ohjautua oppilaita tai opiskelijoita, jotka eivät välttämättä muuten hakisi apua. Syyslukukaudella 2021 oppilaat ja opiskelijat ovat olleet lähiopetuksessa, mutta hyväksi todettuja etäyhteyksiä käytetään edelleen. Etenkin toisen asteen opiskelijoille etäyhteys voi olla luonteva tapa olla yhteydessä psykologin tai kuraattorin kanssa. Teams -yhteydellä toteutettavat huoltajatapaamiset tai monialaiset asiantuntijaryhmät mahdollistavat huoltajien osallistumisen tapaamiseen oman lapsen asioissa kätevästi ja ilman siirtymisiin kuluva aikaa.

Psykologi- ja kuraattoripalveluissa on ollut tavoitteena saada rakennettua sähköinen palvelukanava, jossa olisi mukana sähköinen ajanvaraustoiminto, etävastaanotto ja verkkoryhmätyöskentelytila. Asiassa järjestettiin kaksi tarjouspyyntöä kesällä 2020 ja keväällä 2021. Hankinta ei kuitenkaan edennyt, sillä tarjouspyyntöihin ei tullut sopivia vastauksia. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelussa opiskeluhoitoon digitaaliset ratkaisut ovat yhtenä kehittämiskohteena.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on keväällä 2020 otettu käyttöön keskitetty ohjaus ja neuvontapuhelin sekä tunnistamaton TerkkariChat palvelu. Lisäksi samana keväänä otettiin nopeasti käyttöön etävastaanotot. Etävastaanoton avulla on erityisesti madallettu vanhempien mahdollisuutta osallistua terveydenhoitajan ja lääkärin tapaamisiin yhdessä lapsensa kanssa.

Kolmen ikäryhmän terveystapaamisissa on oppilaille käytössä sähköinen, älykäs esitietolomake. Kun oppilas täyttää esitiedot, tämä on jo interventio oppilaan hyvinvoinnin edistämiseksi. Vastaukset luokitellaan alan ammattilaisten laatiman pisteytyksen mukaan ja näin terveydenhoitaja voi tarvittaessa priorisoida tapaamisiin ensimmäiseksi suuren huolen asiakkaat ja toisaalta saatua esitietoa voi hyödyntää myös tapaamiseen varatun ajanvarauksen järkevään suunnitteluun. Saatua esitietoa ohjaa tapaamisen focusta myös ensisijaisesti niihin asioihin, joista asiakkaalla on itsellään huoli. Tämä interventio myös sitouttaa oppilasta oman terveyden ja hyvinvoinnin hoitamiseen.

Terveystapaamisiin liittyvän vanhempien täyttämän hyvinvointikyselyn voi tehdä sähköisesti. Nämä kyselyt eivät arvioi/pisteytä vastauksia, mutta sähköinen toimintatapa madaltaa vanhempien kynnystä täyttää kysely etukäteen. Tällöin terveydenhoitajalla on mahdollisuus perehtyä vanhempien antamiin vastuksiin etukäteen ja hänellä on mahdollisuus tutustua ennen vastaanottoa lapsen ja perheen asioihin, tehdä ehkä jo ennakkoon jotakin järjestelyjä perheen asioiden eteenpäin saattamiseksi.

Espoon kaupunki tarjoaa espoolaisten vanhempien käyttöön ilmaisen Perhepolku-verkkokurssin. Kurssilta saa tukea kaiken ikäisten lasten ja nuorten vanhempien jaksamiseen. Kurssin tavoitteena on muun muassa omien voimavarojen ja vanhemman itsemätunnon vahvistaminen ja sitä kautta koko perheen hyvinvoinnin lisääminen. Kursseja on yhteensä kolme, yksi neuvolaikäisille ja kaksi koululaisten vanhemmille; 7-11-vuotiaiden ja 12-16-vuotiaiden vanhemmille suunnattua.

Perheneuvolassa ja Lasten kuntoutuspalveluissa on koronan siivittämänä ryhdytty tarjoamaan asiakkaille soveltuvin osin tapaamisia etänä. Nämä tapaamiset toteutuvat pääosin Teams -tapaamisina. Viimeisen vuoden aikana on asiakastyön kontakteista toteutunut Lasten kuntoutuspalveluissa 35% etänä ja perheneuvolassa 55%. Työntekijöillä on ollut mahdollisuus toteuttaa etätapaamisia toimipisteestä käsin tai sovitusti etätyönä kotoa käsin.

Lisäksi Perheneuvolassa on yhteistyössä HUS lastenpsykiatrian ja Helsingin yliopiston kanssa vuoden 2021 toteutettu digitaalinen interventio-ohjelma lievästi ja keskivaikeasti käytösongelmaisten lasten oireiden vähentämiseksi. Ohjelma on suunnattu vanhemmille tukemaan vanhemmuutta, kun lapsella on käytösongelmia. Polkua on pilotoitu syksyllä 2021 ja asiakaspalaute on ollut erinomaista. Toiveissa on, että saamme otettua polun käyttöön laajemmin osaksi perheneuvolan palveluita.

Espoossa otetaan etäpalvelut laajemmin käyttöön opiskeluhuollossa ja lasten ja nuorten palveluissa.

Neuvolassa ja opiskeluterveydenhuollossa aukeaa tunnistettu chat - vastaanotto 2/2022, missä voi kysyä asioita matalalla kynnyksellä.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa tullaan tulevaisuudessa hyödyntämään joissakin ikäryhmissä sähköisiä esitetietoja/terveyskyselyitä käynnin korvaavana tapaamisena. Kuitenkin vastaanotolle voi tulla aina tarpeen vaatiessa. Terveysteen ja hyvinvointiin liittyvät kysymyspatteristot toimivat jo itsessään ennaltaehkäisevänä interventiona lapsella ja hänen perheelleen. Vastaaminen kyselyyn, mahdolliset vastausten jälkeiset automaattiset huomiot antavat mahdollisuuden arvioida lapsen/perheen terveystä ja hyvinvointia sekä tarvetta terveydenhuollon ammattilaisen tapaamiseen vastaanotolla.

Vanhempien lasten ja nuorten kanssa tulemme tulevaisuudessa tarjoamaan yhä enemmän digitaalisia hoitopolkuja, joissa joko alkutilan kartoitus tai mahdollisesti jopa koko hoitokontakti tapahtuu digitaalisesti. Tämä vaatii asiakkaalta mahdollisuutta vahvaan tunnistautumiseen. Tahtotila digitaalisten palveluiden kehittämisen on lasten ja nuorten palveluissa suuri ja paljon on jo tehtykin, mutta valitettavasti ajoittain ohjelmien teknisissä toteutuksissa ja integraatioissa on haasteita. Uuden ohjelman/työtavan käyttöönoton hyödyt eivät näy heti, sillä aina kun otetaan uusi ohjelma käyttöön muuttaa se jo olemassa olevia prosesseja. Henkilökunta tarvitsee aina uuden ohjelman käyttöön ja muuttuneen prosessin omaksumiseen hyvän perehdyttämisen, joka vie oman aikansa.

Digitaalisista oppilas- ja sosiaalihuollon palveluista kehitetään innovatiivisia työnkuvia, joilla vahvistetaan Espoon mainetta digitalisaation edelläkävijä kaupunkina ja houkutteleva työnantajana.

Espoossa olemme miettineet myös uudenlaisia työnkuvia, missä työ voi olla osittain tai enenevässä määrin digitaalisen palvelun tuottamista. Digitaalista osaamista voidaan ottaa huomioon jo työntekijää rekrytoidessa. Työn mahdollistaminen perustehtävä huomioiden muualla kuin perinteisillä työpaikoilla, voi olla rekrytointi valtti työmarkkinoilla. Perheneuvolassa on ollut palkattuna kesästä 2021 alkaen psykologi, jonka tehtävänkuva on ollut digitaalisen vanhempien tuen polun kehittäminen yhteistyössä muun projektiorganisaation kanssa. Tämä määräaikainen työsuhte jatkuu näillä näkymin kesäkuulle 2022. Suunnitelmana on keväällä 2022 kouluttaa useita perheneuvolan työntekijöitä digipolun käyttöön siten että voivat toimia asiakkaan polulla työntekijänä hallinnoiden kokonaisuutta ja tarjoten polkuun kuuluvat etätapaamiset.

Etäpalveluiden laadukas toteuttaminen turvataan työskentelytiloilla, joissa huomioidaan työn luonne ja asiakkaiden oikeus yksityisyyteen.

Etäpalvelun toteuttamisen tiloissa huomioidaan työn tekemisen edellytykset, esim. tietosuojan toteuttaminen ja asiakkaiden oikeus

yksityisyyteen. Työn tekemiselle tarjotaan tiloja Espoon työpaikoilla. Tästä hyvänä esimerkkinä on tulevan Espoon keskuksen perhekeskuksen tilat, missä on jo osoitettu etäpalveluiden tekemiseen varsinaisesti suunnitellut tilat, missä huomioidaan tekniikka, yksityisyys ja tietosuojat. Työntekijälle mahdollistetaan työn tekeminen muualla esim. kotona. Tilojen sopivuus käydään esihenkilön kanssa läpi.

Nykyisellään Lasten kuntoutuspalveluissa ja Perheneuvolassa työntekijöillä on pääsääntöisesti käytössään oma työhuone, joissa myös etätapaamisten toteuttaminen on sujuvaa ja asiakkaan yksityisyyden säilyttävää. Uusien tilojen suunnittelussa on myös varmistettu tilojen sopivuus erilaisiin työtehtäviin. Mahdollista etätöitä suunniteltaessa käydään esihenkilön kanssa läpi kotona sijaitsevien työtilojen soveltuvuus asiakastyöhön.

Päätöshistoria

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 19.01.2022 § 9

Päätösehdotus

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Ahlström Mari

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Liisa Kivekkään ja Helena Marttilan sekä 29 muun valtuutetun 15.11.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen etäpalveluiden laajentamisesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite 15.11.2021
- Vammaisneuvoston lausunto 13.1.2022

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

61/79

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 11
§ 42

19.01.2022
07.02.2022

10538/05.03.00/2021

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 42

§ 42

Valtuustoaloite Espoon lastensuojelun toiminnan parantamiseksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Villgren Kati
Haapala Maija SOTET
Alanko Janne
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Kaupunginhallitus antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuutettu Jaana Vallen ja kuuden muun valtuutetun 13.9.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen lastensuojelun toiminnan parantamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan valtuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Jaana Valle ja kuusi muuta espoolaista valtuutettua ovat tehneet 13.9.2021 päivätyn valtuustoaloitteen Espoon lastensuojelun toiminnan parantamiseksi.

Valtuustoaloitteen mukaan Espoon lastensuojelusta on tehty satoja valituksia sen väärin hoidettujen asioiden perusteella. Valtuustoaloitteen mukaan lastensuojelussa rikotaan perheitä sen sijaan, että perheitä pyrittäisiin yhdistämään ja perheet jätetään tukea vaille. Aloitteen mukaan lastensuojelussa ei kuulla vanhempia tasapuolisesti vaan kuulla vain toista vanhempaa tai nuorta. Aloitteen mukaan lastensuojelun tekemisiin yhteydenpidon rajoittamispäätöksiin tulee puuttua. Aloitteen mukaan lastensuojelun asiakirjoihin kirjataan virheellisesti ja virheitä ei korjata.

Aloitteessa ehdotetaan, että kirjauksia tulisi tarkastella yhdessä vanhempien kanssa ja tarvittaessa korjata virheet. Aloitteen mukaan lastensuojelu ei saisi yksin päättää mikä on lapsen kohtalo ja sijoittaminen kodin ulkopuolelle tulisi olla viimeinen keino. Aloitteen mukaan joka viiden lastensuojeluasiakkuus olisi vältettävissä, jos apua annettaisiin silloin, kun sitä pyydetään. Aloitteen mukaan erityisesti lasten mielenterveyspalveluja tulisi saada ja ennaltaehkäisyä lisätä. Aloitteessa tuodaan esille lastensuojelun kustannukset ja kustannuksista sijaishuollon osuus sekä henkilöstömäärä. Aloitteen mukaan Espoossa lastensuojeluilmoitusten tekemiseen kannustetaan ja siitä on tullut muoti-ilmiö. Lastensuojeluasiakkaiden asiakkaiden määrää tulisi vähentää ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä.

Asiakasmäärät lastensuojelussa ja perhesosiaalityössä

Espoossa on pitkäjänteisesti kehitetty lapsiperheiden palveluja. Matalan kynnyksen palveluihin pyritään panostamaan, jotta raskaiden palvelujen tarve vähenee. Lapsiperheiden palveluissa ollaan menossa tavoitteiden mukaisesti, kun vertaillaan varhaisemman tuen perhesosiaalityön ja lastensuojelun asiakasmäärien kehitystä.

Perhesosiaalityön asiakasmäärät ja vireilletulot ovat kasvaneet vuoden aikana seuraavasti: kumulatiivinen asiakasmäärä vuosittain marraskuussa 2020 yhteensä 2929 ja marraskuussa 2021 yhteensä 3616, kasvua 23,5 %. Vireillepanojen osalta kumulatiivinen otanta marraskuulta 2020 yhteensä 5148 ja marraskuussa 2021 yhteensä 5611. Marraskuussa 2021 kasvua 463 vireillepanoa edelliseen marraskuuhun verrattuna.

Espoon lastensuojeluilmoitusten määrä laski vuonna 2020 koronan alkaessa ja koulujen siirryttyä etäopetukseen. Vuonna 2021 lastensuojeluilmoitusten määrä on pysytellyt suunnilleen vuoden 2020 tasolla. Lastensuojeluasiakkaiden määrä on laskenut lastensuojelun avohuollossa ja laitoshoidossa. Perhehoidossa ja jälkihuollossa lastensuojeluasiakkaiden määrä on noussut. Perhehoito on lastensuojelulain mukaan ensisijainen sijaishuollon muoto. Perhehoidon osuuden kasvattaminen sijaishuollosta on strateginen tavoite. Jälkihuollon kasvua selittää pääosin lakimuutos, jossa jälkihuollon ikärajaa nostettiin 21 ikävuodesta 25 ikävuoteen.

Kiireellisiä sijoituksia on tehty vuoden 2021 marraskuun loppuun mennessä 220 eli noin 13 % vähemmän kahteen aikaisempaan vuoteen verrattuna. Huostaanottoja on tehty marraskuun 2021 mennessä 73, mikä on 12 % vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Lastensuojelun avohuollossa lastensuojeluasiakkaiden määrä on hiukan laskenut. Koko vuonna asiakkaita on ollut 2149. Tässä luvussa ovat mukana sekä uudet ja vanhat asiakkuudet sekä ne, joilla asiakkuus on ollut vuoden aikana, mutta lastensuojeluasiakkuus on jo voinut päättyä.

Kuusikko -kuntien välisessä vertailussa lastensuojeluilmoitusten kohteena olleiden alaikäisten osuus saman ikäisestä väestöstä on Espoossa Kuusikko -kuntien pienin noin 7 prosenttia, kun Kuusikko -kuntien keskiarvo on 8,6 prosenttia.

Kuusikko-kuntien vertailussa Espoossa sijoitettujen osuus samanikäisestä väestöstä on Kuusikko-kunnista pienin 1,3 prosenttia alaikäisestä väestöstä. Kuusikko -kuntien keskiarvo on 1,8 (Helsinki 1,7 ja Vantaa 1,9).

Lastensuojeluilmoitukset

Lastensuojelullisen huolen ilmoitusvelvollisuudesta säädetään lastensuojelulain 25 §:ssä. Ilmoitusvelvolliset tahot myös luetaan lastensuojelulaissa. Näillä tahoilla on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Lastensuojeluilmoitusten tekoon järjestetään säännöllisesti koulutusta yhteistyökumppaneille. Ennen ilmoituksen tekoa huolesta olisi hyvä puhua asianomaisten kanssa.

Lastensuojeluilmoitus ei automaattisesti johda lastensuojelun asiakkuuteen. Espoon lastensuojelussa on vastaanotettu vuoden 2021 marraskuun loppuun mennessä noin 7500 ilmoitusta, jotka ovat koskeneet noin 3500 lasta. Lastensuojeluilmoituksen vastaanottamisen jälkeen arvioidaan lastensuojelun tarvetta ja tarvittaessa tehdään palvelutarpeen arviointi. Palvelutarpeen arviointeja on avattu noin tuhat. Palvelutarpeen arvioinnin jälkeen lastensuojeluasiakkuus alkaa alle kolmannesosalla. Osa lastensuojeluilmoituksista tulee jo asiakkuudessa olevista lapsista.

Lastensuojeluilmoitusta tehtäessä on ohjeistus siitä, että ilmoituksen tekijän on hyvä puhua asiasta lapsen ja huoltajien kanssa ennen ilmoituksen tekemistä. Tämä ei saa kuitenkaan viivästyttää ilmoituksen tekemistä kiireellisessä tilanteessa. On myös erityistilanteita, joissa ilmoituksen tekemisestä ei pidä keskustella etukäteen. Näitä tilanteita ovat ne, joissa on epäily, että lapsi on joutunut pahoinpitelyn tai seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi.

Lastensuojelusta tehdyt valitukset

Valtuustoaloitteesta ei käy tarkemmin esille, mihin viitataan sillä, että Espoon lastensuojelusta on tehty satoja valituksia. Kaikki lastensuojelussa tehtävät päätökset ovat valituskelpoisia, ja niihin voi hakea muutosta päätöksestä riippuen joko yksilöasioiden jaostolta tai hallinto-oikeudesta. Se, että valituksia tehdään, kertoo siitä, että asiakkaat tuntevat oikeutensa. Sillä ei voida mitata toiminnan lainmukaisuutta tai hyvän hallintotavan toteutumista. Valvonnan näkökulmasta olisi huolestuttavaa, mikäli kanteluita, muistutuksia tai valituksia ei tehtäisi lainkaan. Asiakkaille myös

kerrotaan heidän oikeuksistaan tehdä muistutus tai kantelu, erityisesti tilanteissa, joissa asiakkaat ovat tyytymättömiä saamaansa palveluun.

Viranomaisen toiminnasta voi tehdä muistutuksen suoraan toimintayksikköön tai viranomaisen toiminnasta voi kannella valvoville viranomaisille. Tarvittaessa lastensuojelussa neuvotaan asiakkaita valitusten, kanteluiden ja muistutusten tekemisessä. Espoon lastensuojelusta tulee yhteensä noin 30-50 muistutusta tai kantelua vuodessa. Sosiaali- ja potilasasiamiehen raportin mukaan lastensuojeluun liittyen tuli vuonna 2019 78 ja vuonna 2020 82 yhteydenottoa. Valvovien viranomaisten ratkaisut käydään aina läpi heidän kanssaan, ketkä asiaa ovat käsitelleet. Mikäli valvova viranomainen huomauttaa (tai lievempänä huomion kiinnittäminen) lastensuojelun toimintaan, käydään tämä yleisellä tasolla läpi esimiesten kanssa oppimismielessä.

Tietoisuutta asiakkaan oikeuksista pyritään lisäämään muun muassa nuorten asiakkaiden keskuudessa ja Espoossa toimii nykyisistä ja aiemmin lastensuojelun asiakkaista sekä lastensuojelun työntekijöistä koostuva yhteiskehittäjäryhmä, jonka toiminnan eräänä painopisteenä on ollut tietoisuuden parantaminen oikeusturvakeinoihin liittyen.

Lastensuojelutyössä työparityö, esimiehen tuki ja verkostotyö muiden viranomaisten ja perheen lähiverkostojen kanssa on olennainen osa työtä. Espoon lastensuojelussa on kehitetty ja koulutettu lastensuojelun systeemisen toimintamalliin vuodesta 2017 lähtien. Systeemisessä työotteessa lasten ja perheiden elämä nähdään laajana kokonaisuutena, jonka kaikki osat vaikuttavat toisiinsa. Systeemisessä työote tuo perheterapeuttisen ajattelun ja välineet lastensuojelutyöhön. Espoon lastensuojelussa työskentelee kaksi perheterapeuttia lastensuojelutiimien tukena sekä asiakastyössä. Espoo on mukana sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamassa ja sosiaalialan osaamiskeskus Soccan hallinnoimassa lastensuojelun kehittämishankkeessa, jossa kehitetään monitoimijaista lastensuojelua. Hankkeen osa-alueet jakautuvat niin sanottuihin työpaketteihin.

Lapsen sijoittaminen kodin ulkopuolelle

Lastensuojelussa huostaanottopäätöksen valmistelu on vaativa ja laaja tehtävä. Lastensuojelulaki ohjaa hyvin yksityiskohtaisellakin tasolla lastensuojelun toimintaa ja laissa on määritelty millaisissa tilanteissa ja mitkä ehdot tulee täytyä esimerkiksi lapsen sijoittamisessa kodin ulkopuolelle. Huostaanoton kriteereiden täytyessä sosiaalityöntekijällä on lakiin perustuva velvollisuus lähteä valmistelemaan huostaanottoa lapsen suojelemiseksi.

Päätöstä ei koskaan tehdä yksin vaan päätöksen valmisteluun ja tekemiseen osallistuu aina vähintään kaksi lastensuojelun sosiaalityöntekijää. Huostaanottoa tehtäessä pyydetään eri viranomaisilta

lausuntoja huostaanoton tueksi. Jos 12 vuotta täyttänyt lapsi tai hänen huoltajansa vastustaa huostaanottoa tai huostaanottoon liittyvää sijaishuoltoon sijoittamista, päätöstä ei voida tehdä sosiaalitoimissa vaan laaditaan hakemus hallinto-oikeudelle. Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä valmistelee hakemuksen. Espoossa hallinto-oikeuteen lähtevät hakemukset allekirjoittaa lastensuojelun sosiaalityön päällikkö. Huostaanottohakemuksia tehdään Espoossa vuositasolla vaihtelevasti noin 40-60 kappaletta. Hallinto-oikeus hylkää hakemuksen vain harvoin. Kuusikko-kuntien lastensuojelun vertailussa lopetettiin hallinto-oikeuden hylkäämien lukujen raportointi tietosuojasyistä. Kaikkien kuntien luku oli alle 10 eikä Kuusikko-raportissa raportoida enää asiakastyöstä lukuja, jotka ovat alle 10.

Sijoitustilanteissa perheille on tarjolla tukea esimerkiksi sijoituksen sosiaaliohjausta sekä perhetyötä. Aina perheet eivät ole valmiita ottamaan tukea vastaan. Vanhemman ja lapsen välistä yhteyttä tuetaan myös tilanteissa, joissa lapsi joudutaan sijoittamaan kodin ulkopuolelle. Myös niissä tilanteissa, missä lapsi ei halua tavata vanhempansa tai pitää häneen yhteyttä, etsitään ratkaisuja, miten lapsen suhdetta vanhempaan voisi tukea. Tilanteita, joissa lapsi ei halua pitää yhteyttä vanhempansa on erittäin harvoin. Näissä on tärkeää huomioida lapsen etu eikä lastensuojelu voi painostaa lasta tapaamisiin.

Yhteydenpidon rajoittaminen

Yhteydenpidon rajoittaminen on perusoikeuksiin puuttuva päätös, jonka tekemiselle löytyy lastensuojelulaista selkeät perusteet. Yhteydenpidon rajoittamispäätöksistä on valitusoikeus hallinto-oikeuteen. Sijaishuollossa olevan lapsen ja vanhemman välisestä yhteydenpidosta ja miten sitä toteutetaan, sovitaan ensisijaisesti yhdessä asiakassuunnitelmassa. Jos yhteydenpidon määrästä tai sen toteuttamistavasta on pienintäkään erimielisyyttä, tulee asiasta tehdä yhteydenpidonrajoittamispäätös. Yhteydenpidon rajoittamispäätös tehdään aina yksilölliseen harkintaan perustuen. Valituskelpoinen päätös vahvistaa asiakkaan oikeusturvaa.

Yhteydenpitoa voidaan kuitenkin rajoittaa päätöksellä vain, jos

-yhteydenpito vaarantaa lapsen sijaishuollon tarkoituksen toteuttamisen ja rajoittaminen on lapsen hoidon ja kasvatuksen kannalta välttämätöntä

-yhteydenpidosta on vaaraa lapsen hengelle terveydelle, kehitykselle tai turvallisuudelle

-rajoittaminen on välttämätöntä vanhempien tai perheen muiden lasten, perhekodin tai laitoksen muiden lasten tai henkilöstön turvallisuuden vuoksi tai

-12 vuotta täyttänyt lapsi vastustaa yhteydenpitoa; sama koskee myös 12 vuotta nuorempaa lasta, jos hän on niin kehittynyt, että hänen tahtonsa voidaan kiinnittää huomiota.

Yhteydenpidon rajoittamispäätös on määräaikainen, ja se voi koskea lapsen ja vanhemman välisiä tapaamisia tai yhteydenpitoa puhelimitse.

Avohuollon asiakkuus ja tukitoimet

Espoon lastensuojelussa on laajasti tarjolla erilaisia tukitoimia kaupungin omana toimintana. Oma toimintaa täydentävät ostopalvelut. Huostaanotto on aina viimesijainen keino. Avohuollossa tukitoimena on muun muassa sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, kaupungin omana toimintana on tehostettua perhetyötä ja perhekuntoutusta. Ostopalveluina hankitaan oman toiminnan lisäksi tehostettua perhetyötä, perhekuntoutusta, ensikodin palveluja, tukiperheitä ja kotipalvelua. Tämän lisäksi voidaan taloudellisesti tukea esimerkiksi lapsen harrastusta. Kaupungin omissa palveluissa henkilöstöllä on erilaisia lisäkoulutuksia, jonka mukaan tukea voidaan räätälöidä asiakkaan tarpeen mukaan. Avohuollon tukitoimille asetetaan tavoitteet ja niistä sovitaan yhdessä asiakassuunnitelmassa. Lastensuojeluasiakkailla on käytössä myös aina kaikki muutkin Espoon perheiden palvelut ja terveydenhuollon palvelut. Lastensuojelussa tehdään verkostoyhteistyötä muun muassa varhaiskasvatuksen, koulujen ja terveydenhuollon kanssa.

Suurin osa lastensuojeluasiakkaista saa tarvitsemansa avun lastensuojelun avohuollon tukitoimien avulla. Espoon lastensuojelussa on vuosittain avohuollossa noin 2500 lasta. Uusia huostaanottoja tehdään vuosittain noin 80-100.

Asianosaisten mielipiteen selvittäminen ja kirjaaminen

Aloitteessa kirjoitetaan, että lastensuojelussa toimitaan puolueellisesti ollen joko toisen vanhemman tai nuoren puolella.

Lastensuojelun sosiaalityöntekijän tehtäviä on valvoa ja toteuttaa lapsen edun toteutumista. Lastensuojelulaissa on kokonainen luku, jossa säädellään lapsen osallisuuden toteutumisesta lastensuojelussa.

Lastensuojelulain 20 §:n mukaan lastensuojelua toteutettaessa on selvitettävä lapsen toivomukset ja mielipide sekä otettava ne huomioon lapsen iän ja kehitystason edellyttämällä tavalla. Lapsen mielipide on selvitettävä hienovaraisesti sekä siten, että tästä ei aiheudu tarpeettomasti haittaa lapsen ja hänen vanhempiensa tai muiden läheisten ihmisten välisille suhteille. Lapsen mielipiteen selvittämisen tapa ja pääasiallinen sisältö on kirjattava lasta koskeviin asiakasasiakirjoihin.

Lastensuojelulain 54 §:n mukaan sijaishuollossa olevalle lapselle on turvattava hänen kehityksensä kannalta tärkeät, jatkuvat ja turvalliset

ihmissuhteet. Lapsella on oikeus tavata esimerkiksi vanhempiaan. Lapsella ei kuitenkaan ole velvollisuutta tai pakkoa tapaamisiin.

Espoon kaupungin lastensuojelussa järjestetään säännöllisesti koulutusta lastensuojelulaista ja rajoituspäätöksistä järjestetään erikseen koulutuksia. Lisäksi lastensuojelun henkilöstöllä on mahdollista konsultoida lastensuojelun lakimiestä. Lastensuojelussa toimii myös lastensuojelun moniammatillinen asiantuntijaryhmä, jota sosiaalityöntekijä voi halutessaan konsultoida. Moniammatillisesta asiantuntijaryhmästä säädellään lastensuojelulain 14 §:ssä. Moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä on edustajia sosiaali- ja terveydenhuollosta, lapsen kasvun ja kehityksen asiantuntijoista ja lakimies. Ryhmä ei tee päätöksiä vaan sen rooli on konsultoiva.

Lastensuojelussa asioiden kirjaaminen ei tarkoita kaiken kokouksissa, puheluissa tai muutoin keskusteluissa puhutun litterointia sanasta sanaan. Asiakaskertomusten kirjaukset antavat vastauksia kysymyksiin: ketkä, milloin, missä, mitä tapahtui, mitä sovittiin. Kirjauksissa kuvataan tapahtumia eri näkökulmista ja niihin kuvataan asian hoitamisen kannalta oleelliset asiat. Asiakassuunnitelmaan ja asiakirjoihin tulee kirjata myös eri osapuolten eriävät mielipiteet. Eri osapuolten näkemykset tilanteesta, esimerkiksi vanhempien näkemykset, voivat poiketa toisistaan. Asiakirjoissa on tärkeää se, että eri näkemykset tulevat esiin. Eriävät näkemykset eri osapuolten kesken ovat lastensuojelussa tyypillisiä. Asiakkaalla on oikeus tarkistaa omat tiedot ja myös oikeus vaatia tietojen oikaisemista, jos niissä on virheitä tai epätarkkuuksia. Korjauspyyntöjen tekemiseen ohjataan sosiaalityössä ja ohjeet löytyvät myös Espoon kaupungin internetsivuilta. Korjauspyynnöillä ei voi kuitenkaan saada muutosta toisen henkilön näkemykseen, josta on erimieltä. Mikäli asiakkaan toivomia korjauksia ei voida asiakirjoihin tehdä, niin asiakirjoihin liitetään asiakkaan esille tuomat muutosesitykset.

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain myötä esille on noussut käsite määrämuotoinen kirjaaminen. Käsite liittyy valmisteilla olevien Kanta-palveluiden käyttöön sosiaalihuollossa. Määrämuotoinen kirjaaminen tarkoittaa, että asiakasta koskeva tieto kirjataan yhteisesti sovitulla tavalla. Jatkossa kirjaamista ohjataan yhä vahvemmin asiakirjarakenteiden avulla. Näin ollen yksittäinen organisaatio ei voi yksin päättää, mitä asiakastietoja tiettyyn asiakasasiakirjaan tulee kirjata.

Lastensuojelun kustannukset ja sijaishuollon asiakasmäärät

Valtuustoaloitteessa esitetty laskelma asiakasmäärästä sijaishuollon sosiaalityöntekijää kohden on virheellinen. Laskelmassa esitetty asiakasmäärä on asiakkaiden kumulatiivinen luku koko vuoden aikana. Se sisältää myös lapset, jotka ovat kiireellisessä sijoituksessa ja iso osa palaa kiireellisen sijoituksen jälkeen kotiin muiden tukitoimien avulla. Kiireellisen sijoituksen aikana asiakkuus säilyy avohuollossa.

Seuraamme lastensuojelun sosiaalityössä asiakasmääriä vakanssia kohden kuukausitasolla. Lokakuussa 2021 avohuollossa oli 30 asiakasta, perhehoidossa 36 asiakasta ja laitoshoidossa 33 asiakasta vakanssia kohden. Tässä laskutavassa on huomioitava se, että vakanssien täyttöasteissa on aina vajausta. Kaikki vakanssit eivät ole aina täytettynä ja osa tekee osa-aikaista työtä. Marraskuun 2021 lopussa vakansseja oli tyhjänä 11, joka on noin 14 % sosiaalityöntekijävakansseista lastensuojelun sosiaalityössä. Luku sisältää tyhjät vakanssit sekä vakanssit, joille ei viranhaltijan poissaolon ajaksi ole vielä saatu sijaista.

Sijaishuollon kustannukset ovat olleet nousussa. Sijaishuollon ostopalvelut on kilpailutettu ja kilpailutetaan yhdessä Uudenmaankuntien kanssa. Laitoshoidon kustannuksissa näkyy vaativan laitoshoidon tarpeen kasvaminen. Espoossa kustannuksiin pyritään vaikuttamaan asiakasohjausta kehittämällä ja perhehoidon osuutta kasvattamalla. Tässä tavoitteessa olemme menossa oikeaan suuntaan, sillä perhehoidon osuus on kasvanut ja laitoshoidon osuus on hiukan laskenut. Kokonaisuudessaan hoitovuorokausien määrät sijaishuollossa ovat laskeneet noin 2,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Laitoshoitoa kaupungin omana toimintana ollaan myös lisäämässä. Kuusimäen lastenkoti on perustettu vastaamaan vaativaa laitoshoidoa tarvitseville, lähinnä alakouluikäisille lapsille. Kuusimäen lastenkodissa on kaksi osastoa, joista ensimmäinen avautuu joulukuussa 2021 ja toinen osasto keväällä 2022. Kuusimäen lastenkodissa otetaan vanhemmat vahvasti kuntoutukseen mukaan. Lastenkodin tilat mahdollistavat myös vanhemman yöpymisen lastenkodissa. Näillä keinoilla voidaan osaltaan lastensuojelun sisällä vaikuttaa sijaishuollon kustannuksiin.

Päätöshistoria

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 19.01.2022 § 11

Päätösehdotus

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Ahlström Mari

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuutettu Jaana Vallen ja kuuden muun valtuutetun 13.9.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen lastensuojelun toiminnan parantamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan valtuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemä muutos on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

Esittelijän muutettu ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	69/79
Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta	§ 11	19.01.2022
Kaupunginhallitus	§ 42	07.02.2022

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Espoon lastensuojelun toiminnan parantamiseksi

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 43

70/79
07.02.2022

1003/11.01.02/2021

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 43

§ 43

Valtuustoaloite luontoratkaisujen vauhdittamisesta (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Lähteenmäki Tia

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Tiina Elon, Mika Kausteen ym. 25.1.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen luontokatoratkaisujen vauhdittamisesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Tiina Elo, Mika Kauste sekä 25 muuta allekirjoittajaa ovat tehneet 25.1.2021 valtuustoaloitteen luontoratkaisujen vauhdittamiseksi. Aloitteessa esitetään harkittavaksi kymmenen tapaa vaalia luonnon monimuotoisuutta täydentämään jo käytössä olevia luonnonsuojelun keinoja. Kymmenen kohtaa sisältävä aloite on oheismateriaalina.

Perusteena aloitteelle on, että kansainvälisen luontopaneelin IPBESin mukaan nykyinen jopa miljoona lajia on kuolemassa sukupuuttoon. Suomessa jo joka yhdeksäs laji on uhanalainen. Luontokadon pysäyttämiseen tarvitaan mukaan kaikkia. Kaupungeilla on erinomaiset edellytykset vahvistaa luontotyötä - ja tuottaa näin monenlaisia hyötyjä myös asukkaille. Ehdotusten taustalla on Villivyöhyke ry:n luontokatoratkaisuehdotukset:

[Linkki Villivyöhyke ry:n ratkaisuehdotuksiin](#)

Vastaukset aloitteen mukaisiin toimenpide-ehdotuksiin:

1. Pyritään luontotyön kärkikaupungiksi

Uuden Espoo Tarinan mukainen tavoitevuosi on 2035 ja tarina sisältää kunnianhimoisia tavoitteita luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Espoon luonnonsuojelun toimenpiteet – työn (käsitelty valtuustossa 25.10.2021) visio vuoteen 2030 on, että Espoon luonnon arvokkaiden ominaispiirteiden säilyminen on turvattu. Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä edistetään perustamalla uusia luonnonsuojelualueita sekä hyvien käytäntöjen ja yhteistyön keinoin koko kaupungin alueella kaikissa toiminnoissa. Luonnon arvo ja toimivien ekosysteemien hyödyt yhteiskunnalle sekä ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille ymmärretään. Kaupungin kasvaessa ja ilmaston muuttuessa on huomioitu onnistuneesti luonnon ydinalueiden, ekologisten yhteyksien ja lähiluonnon merkitys ja turvaaminen.

2. Käynnistetään toimialarajat ylittävä kärkihanke

Espoossa on käynnissä laaja Liito-orava Life EU-hanke sekä kansainvälinen Health and Greenspace -hanke, joilla edistetään laaja-alaista, toimialojen rajat ylittävää luontotyötä. Liito-orava LIFE -hankkeen tavoitteena on parantaa liito-oravan suojelutasoa. Hankkeessa vahvistetaan liito-oravien elinympäristöjä, kehitetään ja luodaan toimintamalleja sekä lisätään yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Health and Greenspace -hankkeen puitteissa mm. laaditaan toimintasuunnitelma Espoon siniviherrakenteen terveyshyötyjen turvaamiseksi. Luonnon monimuotoisuutta edistetään myös entistä vahvemmin kolmatta kertaa käynnistyvässä poikkihallinnollisessa Kestävä Espoo -ohjelmassa, jossa lähiluonto ja luonnon monimuotoisuus ovat keskeisiä kehittämisteemoja. Ohjelmaa toteutetaan pääasiassa ulkoisen rahoituksen hankkeilla, joissa on mahdollista edistää myös laaja-alaista luontotyötä.

3. Perustetaan luontotyön lippulaivakohde

Espoo osallistuu valtakunnalliseen HELMI elinympäristöohjelmaan toteuttamalla Finnoon valtakunnallisesti arvokkaan lintuvesikosteikon kunnostuksen. Iso-Huopalahden kunnostuksen yhteydessä mietitään yhdessä Helsingin kanssa luonnon monimuotoisuutta edistäviä ratkaisuja kunnostettavalle kaatopaikka-alueelle. VTT:n, Aalto-yliopiston ja Omnian kanssa toteutettavassa Kestävän kasvun kehitysympäristöjen toteutuspolku (KETO) -hankkeessa luodaan Hiilineutraali Kera -tiekartan rinnalle luonnon monimuotoisuuden tiekartta, joka esittelee Keraan sopivat rakennetun ympäristön viherratkaisut. Tarkoituksena on selvittää, millä toimenpiteillä päästään alueen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa luonnon monimuotoisuuden edistämiseen tai vähintään säilymiseen alueella.

4. Monipuolistetaan maankäytön merkintöjä

Nykyisessä kaavamerkintävalikoimassa on useita joustavia merkintätapoja luontoarvojen osoittamiseksi (mm. S, SL, /s, s-1, eko-1). SL-merkinnällä ohjataan perustamaan luonnonsuojelualue, mutta muutoin suojelun keinovalikoimaa tai toteuttamisen aikataulua ei tarkemmin ohjata kaavamerkinnoilla. Yleiskaavan kehittämissuosituksiin on tuotu esiin muutakin keinovalikoimaa kuin luonnonsuojelualueen perustaminen. Asemakaavoissa erilaisia kaavamerkintöjä on kehitetty esimerkiksi eri lajien suojeluun. Uudenlaiset kaavamerkinnot kehitetään jo nykyisin hyvin usein yhteistyössä muiden kaupunkien ja kuntien kanssa. Valtakunnallisessa Ryhti-hankkeessa kehitetään kaavamerkinnoille kansallista tietomallia. Hankkeen yhteydessä yhtenäistetään siten kaavamerkintöjä kuntien kesken.

Suojelumerkintöjen ohella monimuotoisuuteen ja viherrakenteeseen vaikutetaan myös muilla kaavallisilla keinoilla, kuten ohjaamalla luonnonmukaiseen hulevesien käsittelyyn. Kaavoituksen lisäksi käytössä on useita muita ohjauskeinoja, kuten erilaiset linjaukset, ohjelmat, selvitykset ja suunnitelmat. Luonnonsuojelun toimenpiteet -hankkeessa kehitettiin luokittelu niiden luonnon arvokohteiden turvaamiseksi, joita ei ole tarkoitus rauhoittaa luonnonsuojelualueiksi. Nämä kohteet esitetään turvattavaksi eri tavoin kaupungin omassa suunnittelussa ja toiminnassa. Kullekin seitsemästä luokasta on määritelty suunnittelun tueksi suositukset maankäytölle, hoitotoimille ja virkistyskäytölle.

5. Lisätään ennallistaminen kaupungin metsien hoidon työkalupakkiin

Ennallistaminen on lisätty kaupungin metsien hoidon työkalupakkiin Luonnonsuojelun toimenpiteet -hankkeessa valmistellussa Espoon käytännöt luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi -raportissa. Käytännön toimenpiteitä voidaan miettiä jatkossa luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmien tai hoito- ja käyttösuunnitelmien valmistelun yhteydessä. Ennallistamistoimia voidaan myös pilotoida mahdollisissa tulevaisuuden kaupungin kompensatiorahankkeissa tai hakea ennallistamishankkeille rahoitusta esim. HELMI-elinympäristöohjelmasta.

6. Vaalitaan uhanalaisia eliölajejamme

Espoossa tehdään useita selvityksiä ja seurantoja uhanalaisiin lajeihin ja niiden elinympäristöihin liittyen. Mm. liito-oravista on tehty kokonaisselvitys sekä liito-oravan ja maankäytön alueellisia yhteensovittamissuunnitelmia. Säännöllisessä seurannassa on mm. Espoon lintuvesien pesimälinnuston ja viitasammakoiden tilanne, perinneympäristöt sekä uhanalaiset lajit. Tällä hetkellä on käynnissä mm. uhanalaisten luontotyyppien selvitys ja käynnistymässä on lahokaviosammalen kokonaisselvitys. Kaavoituksen yhteydessä tehdään selvitykset koskien luontoarvoja ja vaikutuksia niihin. Kaikki tieto uhanalaisista lajeista ja luontotyypeistä on kaupungin suunnittelijoiden käytettävissä kaupungin sisäisessä paikkatietojärjestelmässä.

7. Perustetaan paikallisia lajeja tukevia niittyjä

Espoossa on valmistunut vuosille 2021 -2031 Niittyjen ja avointen alueiden toimenpideohjelma. Tavoitteena on kehittää niittyjen kunnossapitoa, vahvistaa avointen alueiden verkostoa ja lisätä niittyjen määrää ja monipuolisuutta. Kaupungilla toimii niittyryhmä, joka ohjaa niittyjen hoitoa ja vastaa mm. toimenpideohjelman seurannasta. Espoolla ei ole omaa siemenseosta, mutta kylvöissä käytetään kotimaisia siemenseoksia.

8. Lisätään lahopuun määrää

Espoossa on lisätty lahopuun määrää kaupungin metsäalueilla jo pitkään. Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamallin mukaisesti kaikissa metsänhoidon toimenpiteissä pyritään lisäämään metsäluonnon monimuotoisuudelle tärkeitä rakennepiirteitä, kuten lahopuuta. Lahopuutietoa kerätään kaupungin eri selvityksissä enenevässä määrin ja sitä pyritään tallentamaan jatkossa järjestelmällisesti ja yhtenevästi kaikkien inventointien yhteydessä. Espoon käytännöt luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi -raporttiin on kirjattu kehitettävänä käytäntönä, että lahopuuta voidaan lisätä jatkossa myös rakennettuun viherympäristöön siten, että se lisää samalla alueiden esteettistä ja toiminnallista merkitystä.

9. Otetaan kaupunkilaiset mukaan luonnonhoitoon

Kaupunki järjestää ja/tai tukee vuosittain asukkaiden niittytalkoita ja vieraslajitalkoita sekä yhdistysten järjestämiä virtavesitalkoita ja järvienkunnostustoimia. Lisäksi on toiminnassa Meidän puisto -sopimukset, joilla kaupunkilaiset voivat osallistua lähipuistojensa hoitoon sovitulla tavalla. Myös kotimaisten puuntaimien istuttaminen on sovitusti mahdollista tietyille paikoille kaupungin viheralueilla. Lisäksi asukkaille on tarjolla kaupungin internetsivuilla ohjevideoita ja vinkkipankki arjen luontotekojen tekemiseen.

10. Lisätään pienelinympäristöjä

Espoon käytännöt luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi -raporttiin on kirjattu kehitysideana, että lisätään pienelinympäristöjä eli mikrohabitaatteja rakennetussa ympäristössä. Näitä ovat esim. kuollut puu, lammikko, oksista tehty keko, kivikasa, pienialainen niitty, paahdetasku, yksittäinen pensas tai järeä vanha puu. Hulevesialtaiden rakenteissa suositetaan luonnonmukaista kasvillisuutta. Mietitään ratkaisuja, jotta hulevesialueet toimivat tarkoituksenmukaisesti ja ovat samalla monimuotoisia.

Aloitteen kustannusvaikutukset

Aloitteen mukainen toiminta on pääosin jo Espoossa käynnissä ja on luonteeltaan virkatyötä tai muutoin olemassa olevan budjetin mukaista normaalia toimintaa. Selvitykset ja hankinnat vaativat yksiköiltä resursointia. Osaan hankkeista saadaan rahoitusta ulkopuolelta. Käynnissä olevilla hankkeilla on oma budjetti, mutta uusien hankkeiden hakeminen ja valmistelu edellyttää riittäviä asiantuntijahenkilöresursseja sekä taloushallinnon tukea ulkoisen rahoituksen hallintaan.

Liittyminen Espoo Tarinaan

Espoo Tarinan 2021-2025 tavoitteissa todetaan, että Espoo on viihtyisä, turvallinen ja luonnonläheinen kotikaupunki. Strategisia tavoitteita ovat mm, että olemme edelläkävijä kasvavan kaupungin ja monimuotoisen luonnon yhteensovittamisessa, ja luonnon monimuotoisuustyö on koko espoolaisyhteisön yhteinen asia. Espoon kaupunkikehitys on luonnon monimuotoisuudesta huolehtivaa, sitä elvyttävää ja lisäävää. Lisäksi Espoo toimii aktiivisesti ilmastonmuutoksen torjunnassa, luonnon monimuotoisuuden vahvistamisessa ja on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Työtä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi on monin osin toteutettu jo pitkään. Espoossa valmistui 2021 laaja Luonnonsuojelun toimenpiteet – työ, jonka toimenpideohjelma ja selvitykset ohjaavat luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi tehtävää työtä vuosina 2021-2030. Hankkeen valmistelussa on perehdytty laajasti eri aineistoihin ja myös Villi Vyöhyke ry:n luontokatoratkaisuehdotukset on huomioitu Espoon kehitettäviin käytäntöihin edellä mainitun mukaisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite 25.1.2021

Tiedoksi

§ 44

Päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selostusosassa mainitut päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

- Luottamushenkilöiden jääviys alue-, kunta- ja eduskuntaedustusten suhteen (Timo Kuismin)
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle annettavan siirtoselvityksen valmistelun tilannekatsaus
- Kulkukeskus ja siihen liittyvät korjaavat toimenpiteet (Markus Syrjänen, Kari Sirviö)
- Koronavirusepidemian tilannekatsaus
- Finnoonsataman suunnittelun tilannekatsaus (Kristiina Rinkinen ja Ossi Keränen)
- Keran säiliö (Olli Isotalo)

§ 45

Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset**Päätösehdotus****Kaupunginjohtaja:**

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Kaupunginhallituksen konsernijaoston pöytäkirja 17.1.2022

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston pöytäkirja 24.1.2022

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 27.1.2022 § 2
Espoon kaupungin Vanhusten palvelujen Espoon sairaalan erikois- ja
terveyskeskuslääkäreiden kliinisen lisätyön paikallisen
virkaehtosopimuksen tuntikorvauksen tarkistaminen

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 17.1.2022 § 1
Varhaiskasvatusjärjestelmän (eVaka) ytimen kehittämis- ja
ylläpitopalvelujen kilpailutus

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 19.1.2022 § 2
Satamatarvikkeiden ja satamaimulaitteiden hankinta

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 19.1.2022 § 3
Saaristo- ja venekuljetusten hankinta

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 17.1.2022 § 2
Päätös sopimuksesta DigiOne vaikutteisten palvelujen kehitystyöstä

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 18.1.2022 § 3
Edustajan nimeäminen ja toimiohjeen antaminen Pääkaupunkiseudun
Junakalusto Oy:n ylimääräiseen yhtiökokoukseen 24.1.2022

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 24.1.2022 § 7
Päätös koskien vahingonkorvausvaatimusta

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 27.1.2022 § 8
Asukasfoorumitoimintaan myönnetyn avustuksen käyttö

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 28.1.2022 § 9
Lausunto Eteva kuntayhtymän laatimista luonnoksista sosiaali- ja
terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen
voimaanpanolain 21 §:n nojalla annettavaa selvitystä varten

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 4.2.2022 § 11
Vuoden 2022 huippu-urheilun tuki

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 4.2.2022 § 12
Lausunto Kärkulla samkommun -nimiselle kuntayhtymälle
hyvinvointialueuudistuksen voimaanpanolain mukaisesta kuntayhtymän
selvityksestä

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 17.1.2022 § 1
Näyttelyripustustöiden, rakentamisen, korjaustöiden sekä puusepäntöiden hankinta

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 20.1.2022 § 2
Paikkatietopohjainen alusta ja palvelukokonaisuus kulttuuri- ja luontokohteiden esille tuomiseen

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 26.1.2022 § 3
Markkinointimateriaalien ja pienpainotöiden hankinta

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 31.1.2022 § 5
Suun terveydenhuollon instrumenttien hankinta, optiokauden käyttöönotto 1.7.2022 - 30.6.2023

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 31.1.2022 § 6
Suun terveydenhuollon pienlaitteiden ja aputuolien hankinta KVE, optiokauden käyttöönotto 1.7.2022 - 30.6.2023

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 3.2.2021 § 7
Sitoutuminen Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hankintaan - HUS 651-2021 Insuliinipumput ja tarvikkeet, glukoosin erillisseurannan järjestelmät

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 3.2.2021 § 8
Tuho- ja haittaeläinten hävitys-, kartoitus- ja karkotuspalvelun hankinta

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 3.2.2021 § 9
Valokuvaus-, videotuotanto- ja suoratoistopalvelujen hankinta 2021

Rahoitusjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 11.1.2022 § 1
Asiantuntijapalveluiden pienhankinta

Perusturvajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 17.1.2022 § 3
Vanhusten palvelujen kotihoidon avoimen asiantuntijan tehtävän (vakanssi 949415) muuttaminen suunnittelijan tehtäväksi 1.2.2022 alkaen

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 20.1.2022 § 4
Harkinnanvaraisten henkilökohtaisten lisien maksaminen hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 21.1.2022 § 5
Tehtäväkohtaiseen palkkaan kuuluvan määräaikaisen tehtävälisän maksaminen hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 21.1.2022 § 6
Rekrytointilisän maksaminen hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 24.1.2022 § 7
Tiedolla johtamisen päällikkö, 332094, vakinainen virkasuhde,
Talousyksikkö, ESPOO-02-1863-21

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 24.1.2022 § 8
Kielillisän myöntäminen hyvinvoinnin ja terveyden toimialalla 2022

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 28.1.2022 § 9
Kertakorvauksen maksaminen hyvinvoinnin ja terveyden toimialalle

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 2.2.2022 § 10
Perhe- ja sosiaalipalvelujen perhesosiaalityön avoimen sosiaaliohjaajan viran (vakanssi 949501) muuttaminen perhetyöntekijän toimeksi 1.2.2022 alkaen

Perusturvajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 28.1.2022 § 3
Kunnan tartuntataudeista vastaavaksi lääkäriksi määrääminen

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Svenska rum -lautakunnan pöytäkirja 20.1.2022

Kasvun ja oppimisen lautakunnan pöytäkirja 19.1.2022

Talous- ja hallintojohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 20.1.2022 § 1
Tilakehityspäällikkö, 300704, vakinainen virkasuhde, Esikunta, ESPOO-03-2605-21

Talous- ja hallintojohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 2.2.2022 § 2
Talouskoordinaattori, 300630, vakinainen virkasuhde, Talous palvelualue, ESPOO-03-2347-21

Talous- ja hallintojohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 21.1.2022 § 4
Tehtäväkohtaiseen palkkaan kuuluvan määräaikaisen tehtävälisän maksaminen kasvun ja oppimisen toimialan esikunnassa

Talous- ja hallintojohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat) 4.2.2022 § 5
Toimialan esikunnan hallinto ja kehittäminen -palvelualueen erityissuunnittelijan nimikkeeseen (vakanssinumero 012036) muuttaminen kansainvälisten asioiden suunnittelijan nimikkeeksi 4.2.2022 lukien

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat)
18.1.2022 § 1
Oikeudellisen palvelun hankinta

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat)
2.2.2022 § 2
Palveluiden tuottaminen Espoon kaupungin varhaiskasvatukselle -
sidosyksikköhankinta

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
4.2.2022 § 2
Valtion erityisavustusten hakeminen koulutuksellisen tasa-arvon ja laadun
kehittämiseen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa vuosille
2022–2023

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan
seuraaviin päätöksiin:

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan pöytäkirja 27.1.2022

Teknisen lautakunnan pöytäkirja 26.1.2022

Kaupunkisuunnittelulautakunnan pöytäkirja 19.1.2022

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat)
26.1.2022 § 1
Teknisten sopimuksen 9 § 2:n momentin mukaiset määräaikaisten
tehtäväkohtaisen palkan tarkistukset kaupunkiympäristön toimialalla

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat)
25.1.2022 § 2
Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen II luvun 10 §:n 1
momentin mukaiset tehtäväkohtaisen palkan tarkistukset
kaupunkiympäristön toimialalla

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.